

۵۶۳
۲۱

نوای افسردگان

تعداد ۱۰۰۰ نسخه

چاپ گلبهار بیزد - شهریور ۲۵۳۶

شماره ثبت ۳ فرهنگ و هنریزد

نواي «افسردگان»

(پخش کنندہ
لطفعلیان)

امداد ۲۵۳۶ ش
شعبان ۱۳۹۷ ق

بیان از این میان
بازگشایی خواهی داشت

از خوش خلق و ذرگی و فضل و داشتن
کافیست که از ایمان پیغمبر خود بکسر

بپنجه کوچک و بپنجه بزرگ
بپنجه بزرگ و بپنجه کوچک
بپنجه کوچک و بپنجه بزرگ
بپنجه بزرگ و بپنجه کوچک

بیاد سید و الاتبار خوش بخش
دشنه جدگرامیش موسی عصی

از : حجۃ‌الاسلام وزیری قدس سوہ

« نقل از مجموعہ وزیری »

« درخت با شمر »

که بودش برگ و بار بیشماری
بدست هر یکی سنگی بد و چوب
یکسی میزد پشاخ دیگرش چوب
که ریزد میوه‌ای از بهر ایشان
که بهیر خلق داری میوه و بر
چرا اینقدر ز حمت میدهدت
تو که هم میوه و هم سایه‌ات خوب
خبر ده از جنایتهات من را
که شیرین میوه‌ام برمد و زن قوت
چرا دارم ثمر شیرین و مرغوب
سزای اموه شیرین چنین است
لگدکوب خلائق بی‌ثمر نیست

درختی در کنار جویباری
بگردش جمیع جمعی با رخ خوب
یکسی میگرد شاخش را لگدکوب
بر آن بارید سنگ از دست طفلان
بگتفتم ای درخت سایه‌گستر
چرا اینگونه بیر سر میزندت
چراگشتی ز طفلان سخت مضر و ب
بگو جرم و گناه خویشتن را
بگفت آن درخت توت فرتوت
گناه من از این سنگ و از این چوب
گناه من همین است و همین است
درخت بی‌ثمر سنگش بسر نیست

« وزیری » گو درختی سنگسار است
بدان از میوه شیرین و بار است

ای که ب صورت پژمرده ما مینگری
عنقریب است نه بینی دگر از ما اثوی

مرحوم حجۃ‌الاسلام وزیری فرزند میرزا سید مهدی
وزیر رحمة الله عليه شعر فوق را روی عکسی از خود
پادداشت و شرح زیر را هم ذیل آن نگاشته و طبق
درخواست بدستی داده‌اند که برای ارائه نمونه خط و
امضای آن فقید بعدید، شرح مذکور کلیشه و چاپ شد.

در مقدمه این متن مرهم در فرهنگ اسلامی تصریش شده است
سید مهدی وزیری

«نوای افسردارگان»

مشتمل بر سه بخش

بخش اول
«مقدمه»

« قوچه »

چون سهوا نسخ اصلاح نشده بعضی از
اشعار در اختیار چاپخانه‌گدارده شده
از مطالعه‌کننده محترم تقاضا دارد با
مراجعةه با خرکتاب اشعار و لغات را
درست نموده و تسبیح مطالعه فرمایند.

بسم الله الرحمن الرحيم

در گذشت شخصیت بزرگ روحانی و عالم سترک ربانی حجه‌الاسلام حاج سید علی‌محمد وزیری موسوی عربی‌ضی قدس سرہ ضایعه‌ای جبران ناپذیر و فاجعه‌ای کم نظر برای جهان تشیع و عالم انسانیت و دوستداران دانش و معرفت و علاقمندان ادب و فضیلت بشمار می‌رود و قلوب عموم برادران ایمانی از این قضیه جریحه‌دار و سوگوار گشته ولذا جمعی از شعراء و ادباء در باره خصال خمیده و افتخار پستنده فقید معید اشعاری سروده و ابراز احساسات نموده بودند اینجانب در صدد برآمد آثار گویندگان در این باره را طبع و منتشر می‌ازد و یا اینکه بعضی از اشعار واصله از نظر فن شعر خالی از اشکال نبود می‌پاس خدای را که موفق شد این نسخه را که منعکس کننده احساسات پاک شعراء و نمایانگر تألمات عموم و آگویای بعضی از خدمات ارزشمند و اقدامات مؤثر آئم رحوم می‌باشد در دسترس علاقمندان قرار دهد باشد که موجب شادی و خشنودی روح بزرگ آن مغفول گشته و موزد توجه اجداد طاهریش نیز قرار گیرد

(الف)

«سپاسگزاری»

ولذا بدین وسیله از کلیه دانشمندان و شعراء و ادباء و سایر ذوات محترمی که بنحوی از انجاء برای تکمیل این نشریه با سروden اشعار و یا تهییه مقاله همکاری فرموده و یا دعوت اینجحانب را برای استقبال از شعرمهرو محبت حجهالاسلام فقید پذیرفته‌اند و همچنین از جناب آقای ملک مدیر محترم روزنامه ملک و تمام کارکنان چاپخانه‌های ملک و گلبهار که برای طبع این نشریه بذل مساعدت کرده و همه امکانات خود را در اختیار اینجحانب قرارداده‌اند بویژه آقای حسن گرانماهی و سید محمد باقرزاده که شبانه روز وقت خود را صرف حروف چینی نموده‌اند صمیمانه تشکر و سپاسگزاری مینماید

ضمناً این مصیبت عظیمی و واقعه جانکاه را بعموم مسلمانان بویژه بازماندگان آن فقید سعید و خانواده‌های وابسته نامبرده زیر :

وزیری - قریشی - علاقبند - براری - محصل‌همدانی
فقیه خراسانی - افصح زاده - شکوهی - محبوبیان - فرساد
سعیدا - علومی - مستغانی - واعظی - وهاب زاده -
شیرازی زاده - گلشن - عزیزان - جلالت - حائری -
کیانی - سید زاده - خردمند - ریاضی - امیر ریاضی
ابریشمی - مؤید علائی - رسولیان - روہنی - معنوی

بزرگپور - رستگار - دهقانی - سوسوی - وثوق
نواب رضوی - جناب زاده - نصیری - صالحی زاده
کیاھی - کاظمینی - رفیعی - آصف وزیری - مدرسی
گمیتان - کلانتری - نواب - کاشفی - عقیلی - حقیقت
شرکاء - ناصری - میرزا زاده - بلور فروشان - خرمی
شفاءالدین - رکن الدینی - انصاری - نقیب القراء بنادکی
ضیعی - تسلیت و تعزیت میگوید.

حاج ابوالقاسم لطفعلیان
عضو انجمن ادبی یزد (۱) »

(۱) - بزدرا مه انجمن ادبی است که بر ترتیب صادقه تشکیل نامبرده میشود

الف : انجمن ادبی بزد بریاست حجۃ الاسلام آقای عالمی (صمصام)

ب : انجمن ادبی کتابخانه وزیری که با اقدام حجۃ الاسلام وزیری

قدس سرہ تشکیل شده

ج : انجمن ادبی اداره کل فرهنگ و هنر که درحال حاضر ریاست آن

بعده آقای باقر دعستان میناشد

بِقَلْمَنْ آقايی سید ضياء قريشی
(دبير انجمن ادبی کتابخانه و زیوری)

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

الناس موتی و اهل العلم احیاء

بگو بحضور که جز مرگ دوستان دیدن
چه بهره‌ای تو از این عمر جاودان دیدی

کو آنکسی که سرانجام در خاک تیره نغفوده؟ و کجا است آن آوای
که فرجامش بخاموشی نگراید؟
کل نفس ذاته الموت

هر که باشی و بهر جا بررسی آخرین منزل هستی این است
مسلم است دانشمندان پس از آنکه چهره در نقاب خاک کشیدند
حیات دیگری را که بمراتب برتر و کاملتر است آغاز میکنند.
هر گز نمیرد آنکه دلش زنده شد بعضی
ثبت است بر جریده عالم دوام ما
با آینکه زندگی همی افراد بیرون گ منتهی میگردید مرگ احباء و فرقه
یاران بسیار سخت و ناگوار است.

يقولون ان الموت صعب وانما مفارقه الاحباب والله اصعب
شدت وضعف این دشواری بارزش شخصیت در گذشتگان بستگی دارد.
ارزش وجودی و درجه شخصیت هر کس بنحوه صرف عمر و تلاشی
که برای تحصیل علم، کسب فضیلت، اعتلای روح، تأمین سعادت خویش

و اهتمامی که برای رفاه اجتماع بعمل آورده سنجیده میشود بهر اندازه جامعه از وجود فردی استفاده و استفاده مادی و معنوی بیشتری داشته باشد ارج و مقام چنین فردی در بین افراد آن جامعه برتر و بالاتر خواهد بود و فتدان او هم تأثیر و تأالم شدیدتری را ایجاد میکند.

گرچه از هر ماتمی خیزد غمی فرق دارد ماتمی با ماتمی.

حجۃ الاسلام حاج سید علیم محمد وزیری قدس سره (۱) وجودی

پر ارزش بود بعد از سید جلیل القدر مرحوم سید رکن الدین که حدود هشتصد سال پیش میزیسته تاکنون دامن بهر کمتر نظریر وزیری را پرورش داده و بعید است مادر گیتی در قرون و اعصار متقدمی آتشی نیز چنین فرزندی را با جامعه تحويل دهد.

وی تمام مدت عمر پر خیر و برگت خود را در راه کسب علم و دانش، ترویج قرآن، تبلیغ دین، مبارزه با معاندین، تعظیم شعائر مذهبی، توسعه فرهنگ، نشر معارف اسلامی، رفاه و آسایش جامعه، دستگیری بینوایان و مستمندان، گره گشائی و معارضت در حل مشکلات همنوعان صرف میکرد و شمعی بود که برای پرتو افکنی و نور افشاری جامعه میسوخت، ادامه زندگی را برای خدمت بخلق و جلب رضای خالق میخواست این زمزمه را بکرار آز وی شنیده ایم که آن روز من ز زندگی خود مکدرم روزی که شادمان نشود خاطری زه ن دوستان و برادران ایمانی مکرر ایيات زیر را:

تا توانی بجهان خدمت میتاجان کن، یا بدمنی، یا درمنی یا قلمی یا قدمی

و یا:

اثرگذار اگر عمر جاودان خواهی که زندگانی هر کس بقدر آثار است

(۱) ولادت ۱۲۷۴ وفات ۱۳۵۶ شمسی هجری

و نیز :

هتر آن نیست که پا در کشی از خدمت خلق
دستی از مردم افتاده گرفتن هتر است
از آن فقید سعید شنیده‌اند و از ایمان کامل و عقیده راسخ وی در
عمل کردن بمضامین فوق آگاهی دارند او عاشق تبلیغ دین ، حفظ قرآن
و خدمت بخلق بود و هر کس را هم که احتمال میداد در این امور منشاء
اندک خدمتی باشد بجان تقویت میکرد و فدائی بود او غم‌خوار مردم و
شریک آلام و مصائب آنان بود در خدمت بخلق از هیچ کوشش و فداکاری
دریغ نداشت و خاطری را در تمام مدت عمرش نیازرس و بدین نمط قلوب
عموم مردم را بخود جلب و احترام فوق العاده‌ای کسب نمود ، این بیتر را
از آن مرحوم شنیدم و مصدق آنهم تنها خود او بود :
بسکه من از مهر ورزی دوست دار مردم
هر که دندان میکشد من درد دندان میکشم
وی دانشمند و ادبی گرانایه و دانش پروری ارزشی بود در
سرودن شعر نیز ذوق و قریحه داشت نظمش هم چون گفتار نفر و بیانات
پر مغزش خالی از لطف نبود همچنانکه هم خود را مصرف خدمت خلق
مینمود اشعارش را نیز در زمینه ارشاد و هدایت و استحکام مبانی دین و
تهذیب اخلاق میسرود چنانکه در باره احسان بخلق گوید :

هیچ نبردم حسد بمقدم دنیا
جز بکسی کو گرفت کشور دلها
کشور دلها همی شود بتو تسخیر
لشکر احسان اگر کنی تو مهیا

فرد صاحب تمیز یزدی و غیر یزدی نیست که لحظه‌ای با او دمساز
گشته و از او بیانات دلنشین و سخنان نمکین وی لذت نبرده و استفاده‌ای

نکرده و یا درسی اخلاقی ، اجتماعی ، دینی ، علمی و ادبی از وی نگرفته باشد .

شخصیتی بود در تمام خصوصیات اخلاقی و صفات انسانی استثنائی در صفا و وفا ، ذوق و سلیقه ، ابتکار و بصیرت ، کارданی و لیاقت امانت و صداقت ، رافت و شرافت ، محبت و صمیمیت ، دوستی و رفاقت شهامت و شجاعت ، مهر و عطوفت ، همت و قوت ، حسن نیت و خلوص عقیدت تقوی و فضیلت و مردانگی و انسانیت کم نظیر بود . عالمی بود عامل ، واعظی متعظ ، خطیبی توانا و در راه دین مجاهدی فداکار .

صرف نظر از موقیتهایی که برای ارشاد و راهنمایی جامعه بسوی سعادت و نیکبختی دارین و ترویج دین و تبلیغ قرآن و تشکیل مجالس مذهبی و ارادت ورزی خاص بررسول خدا (ص) وائمه هدی (ع) داشت و گذشته از اجازاتی که از طرف مراجع بزرگ عالم تشیع چون حضرت آیه‌الله العظمی بروجردی و حضرت آیه‌الله العظمی سید عبدالهادی شیرازی و حضرت آیه‌الله العظمی حکیم و حضرت آیه‌الله العظمی شاهرودی و حضرت آیه‌الله العظمی خوانساری و حضرت آیه‌الله العظمی میلانی نور الله مرجعهم و همچنین حضرت آیه‌الله العظمی آقای خوئی متع الله المسلمين بطول بقائه باشان داده شده و نیز مجالس ترحیم متعددی که از طرف مراجع بزرگ و آیات عظام در بلاد مختلف از جمله فجف و قم و مشهد و تهران منعقد گردیده که معرف شخصیت والای این روحانی عالیقدر و موید اثرات بر جسته وجودی مرحوم مغفور میباشد خدمات ارزنده و اثرات بر ازنداهی از **وزیری** مشاهده و بجای مانده که در اعلامیه‌های منتشره از طرف طبقات مختلف مردم و مقالات روزنامه‌های سراسری بقلم نویسنده گان دانشمند یا ضمن تشییع بی نظیر و در صدها مجالس ترحیم کم نظیر بوسیله خطباء و وعظات گرام عنوان گردیده و یا شعراء و ادباء به نظم آورده‌اند که

از آنجمله میتوان علاوه بر آنچه قبل اشاره شد بطور نمونه اقدامات زیر را یاد آور گشت .

تبليغ فضيلات نماز جمعه و دعوت عموم بشرکت و ازدحام برای نماز مذكور که شکوه خاص و عظمت کم نظيری یافت .

تجديد حيات و تأسیس مجدد حوزه علميه در يزد ، تشکيل هيئت حامييان تعمير و مرمت و احياء مسجد جامع كبير و باعظامت باستانی و اسلامی اين شهر ، تعمير و تأسیس مساجد و تکايا در شهرهاي مختلف ، گرداوري کتب فقيه و عقیقه بسيار و تخصيص آنها برای تأسیس کتابخانه بزرگ وزيري يزد و وقت آن بر آستان ملاليك پاسبان سلطان سویس ارتضا حضور علی بن موسی الرضا عليه آلاف التحية والثناء . ايجاد و تكميل مدارس اسلامی بسيار مؤثر و نمونه تشکيل انجمن ادبی کتابخانه وزيري مرکب از شعراء و ادباء و دیبران محترم و برجسته ادبیات استان يزد در جهت ادب پروری و برتر از همه مبارزه با معاندین دین و اقدامات تبه کارانه آنان .

تعطيل عمومي و ازدحام بسابقه مردم در تشبيح جنازه و تأثير و تأله که توأم با ريزش اشک از طرف عموم طبقات ابراز گشت خودگوياي از دست رفتن شخصيتي ممتاز و معرف نفوذ معنوی آن مرحوم بود .

مرگش چون فعالیت او در دوران حیات موجب ترویج و تجلیل مقنام روحانيت و خادمین حدقیق دیانت گشت و در تعظیم شعائر مذهبی مؤثر افتاد . درگذشت وی ضایعه ای جبران ناپذیر و فاجعه ای کم نظیر برای جهان اسلام و تشییع و عاشقان مودت و انسانیت گردید .

وزيري تنها به خانواده و جامعه يزدي تعلق نداشت همانسانها دوستداران تقوی و فضیلت و طالبان دانش و معرفت از درگذشت وی متألم و متأثر و گریان و نالاند و بیکدیگر تسلیت و تعزیت گو میباشند . به تحریر و تقریر و کلک و بیان کجا شرح هجر تا و گفتن توان

آقای حاج ابوالقاسم لطفعلیان متخلص به لطف که اشعار و اقداماتشان بر در تجلیل از مقام روحانیت خالی از لطف نیست تصمیم به چاپ و انتشار اشعاری گرفته‌اند که بوسیله فحول ادباء و شعراء یزد و اکثر گویندگان معاصر این شهر مروده شده و مبین احساسات پاک‌آنان نسبت به فقید سعید و گویای خدمات گرانبهای آن مرحوم می‌باشد و در عین حال یادآور نام شعرای معاصر یزد نیز خواهد بود.

بدین مناسبت ایشان از این‌جانب خواسته‌اند خدمات ارزنده فقید سعید را بر شته تحریر درآورم از آنجاکه قلم ناتوان این ذره عاجز است از اینکه بتواند در زمینه شخصیت بر جسته و خدمات ارزنده آن مرحوم مطلبی را رقم کند و قادر نیست حق کلام را ادا نماید بقول این دعوت بسیار دشوار و ناگوار بود لیکن با صرار ایشان برآن شد که با همه شدت تأثیر و تالم روحی شرح فوق که عاری از اغراق و گزار و سندی غرورانگیر برای چامعه یزدیست بر شته تحریر درآورد تا مردمی از سایر بلاد که با فقید سعید آشنائی ندارند و همچنین نسل‌های آتی با این شخصیت والا و افتخار آمیز آشنائی حاصل کنند زیرا مردم یزد و بسیاری از صاحبدلان مقیم سایر بلاد را که خود بخصوصیات اخلاقی و زندگی آنمرحوم واقفند نیازی بشرح تاریخ زندگی و می‌جایای اخلاقی آن مغفور نیست با اینهمه چون خامه شکسته این ناچیر مصون از لغتش و خالی از خطای خواهد بود انتظار دارد مطالعه کنندگان در آن بدیده عنفو و اعماض بنگرنند. **و عین الرضا**

عن کل عیب کلیله

یزد: ۲۰ خرداد ۲۵۳۶

۱۳۹۷ ۲۲ جمادی الثانیه

بقلم دانشمند محترم آقای فرهمند

(دیپر ادبیات)

بسم الله تعالى

در میان هزاران نفر از افراد جامعه معدودی اشخاص بر جسته و فداکار و کسانی که خدای بزرگ نهاد پاک در آنها بودیعت نهاده است پیدا نمی شوند که مردم را به راه سعادت سوق داده و باعث افتخار شهر و کشور خود می گردند این شخصیتهای ممتاز از نظر فکر و هدف باهم متفاوتند بعضی در صنعت و هنر و برخی از طریق ، رهبری و گروهی از جهت تعلیم و تربیت در رسالت خود سرآمدند .

این چنین نوابغ جزبه خواسته و منظور خود به هیچ چیزی حتی حفظ جان خود ، نمیاندیشنند و از پای نمینشینند تا به هدف خود نائل گردند ، نمونه این رجال فداکار و شیفته خواسته های مقدس و عالی خود حجۃ الاسلام مرحوم **وزیری** بود .

وزیری در راه رسیدن بمقصود باصلاح ایمان و لطف سخن و نیروی تدبیر پیرو زمانه پیشتاز و موفق بود ایجاد کتابخانه ای چنین باشکوه چه از دید کمی و چه از نظر کیفی کار ساده و آسانی نیست . مرحوم **وزیری** برای تحصیل هریک از این کتابها از درخواست و تقاضا ابائی نداشت و در هر برخورد به عناوینی ، مناسب باروحیه طرف کتابی طلب میگرد و به آن دست می بیافتد ، بویژه از مولفان کتب و استادان ، به خواسته خود بهتر می رسید . امور خیری که زیر نظر آن مرحوم صورت میگرفت بانتظارت

کامل و پشتکار مداوم در باره جزئی ترین رویدادها تحقیق میکرد و از هیچگونه یاری و مساعدة دریغ نمیداشت ، مدارسی که با ابتکار آن سعید فقید اداره میشد همکاری با معلمان و مصاحبین با دانشآموزان و رفع نواقص و تأمین خواسته‌های آنها از سیرت پسندیده او بود ، معلمان را در امر ازدواج با کمکهای مالی تشویق میکرد ، در اعیاد بزرگ به کلیه دانش آموزان هدیه‌ای میداد ، همیشه تبسمی بر لب و غالباً پاسخ بر پرسشها و یا مقصود خود را با اشعاری نفرز یا سخنانی لطیف بالبدیهیه اظهار میداشت اگر بخواهیم اقدامات گرانقدر آن مرحوم را در تعمیر و تزیین مسجد جامع که سبل عالی آثار عتیقه ایران است سخن گوئیم (مثنوی هفادمن کاغذ شود) امروز هر مسافر یا جهانگردی که به یزد می‌آید از این مسجد و کتابخانه وزیری دیدن می‌کند و از باقیات صالحات آن روحانی نمونه به چشم اعجاب می‌نگرد و به روان پاک او درود میفرستند اگر روزی بخواهند شرح حال این روحانی جلیل‌القدر را مستوفی بنویسندها اقدامات نیک اورا از قبیل تشکیل انجمن‌های دینی - ادبی و حتی ترکسیگار و اعتمادهای ناروا و ایجاد جمعیت حامیان مسجد را باید اضافه کنند تا حق مطلب ادا گردد ،

از دست رفتن چنین گوهر تابناک و مشعل هدایتی همه را افسرده و داغدار کرده است برخی تأثر خود را با سخن نثر و بعضی با نظم ابراز میدارند از آنجلمه آقای حاج ابوالقاسم حاج لطفعلیان که در زمرة محبان علماء و روحانیان ودارای طبعی سرشار از لطف خدادادی میباشد باندازه وسع و توان خود اشعاری سروده ارادت و علاقه خود را نسبت به این خدمتگزار عظیم الشأن مأسوف عليه نشان داده اند و اگر هر فردی اینگونه حس سپاسگزاری و حق شناسی داشته باشد میتوان گفت چنین جامعه و ملتی نسبت بر جال نیکوکار و سازنده خود قدردان است .

(نقش ایمان در زندگی)

زندگی چون دریائی است وسیع و پهناور و وجود ما انسانها همچون زورقها و کشتیهای کوچکی است که بر فراز آب در حرکتست ، وضع دریا همیشه یکسان و یکنواخت نیست گاهی هوای دریا طوفانی شده و امواجی سهمگین کشته را محاصره میکند و سرنشیان خود را به مرگ تهدید مینماید از این روی (ناخدا لنگر میاندارد) یعنی جسم سنگین را به بدنه کشته می‌پندد و آنرا در اعماق آبهای رها می‌سازد تا تعادل طبیعی کشته را حفظ کرده در کام دریا فرو نزود، پس انسانی هم که در این دنیا آشفته چون چرکاهی در مسیر تند باد حوادث قرار گرفته و مشکلات زندگی از هرجهت او را احاطه کرده است بیش از هرچیز احتیاج به تکیه گاه روحی دارد ولی آیا روح سرگردان و وحشت‌زده انسان را پناهگاهی نیست .

آیا میتوان روح طوفانزده را بوسیله‌ای آرامش بخشید، یا باید او را در وادی تحریر و اضطراب بخود واگذاشت؟ بلی چه باید کرد ؟

این سؤالی است که در جامه انسانهای عصر ما تقریباً بی‌جواب مانده است لذا گروهی برای فراموش کردن رنج زندگی به مواد مخدر، هروئین، حشیش، سیگار ماری‌جو و آنا پناه می‌برند و جمعی دیگر به دنیای هیبی‌گری و بی‌بند و باری و لجام گسیختگی می‌گروند، و اندیشمندان دلسوز اجتماع هم با بحث و تحقیق درباره روانکاوی و انحرافات روحی و

اخلاقی بشر داد سخن میزند ولی متأسفانه نتیجه بخش نیست اما اسلام در این زمینه تنها پناهگاه روح بشر را ایمان بخدا معرفی میکند (الا بذکر الله تطمئن القلوب) تنها با یاد خدا دلها را آرامش میبخشد و برای ترویج و تقویت ایمان مرآکزی را به جامعه مسلمین اختصاص داده است که میتوان آن مرآکز را (آثار قمدن پر شکوه یک ملت دانست) .

اول مسجد : که در صدر اسلام نه تنها عبادتگاه بشمار میرفت بلکه مسجد مرکز تبلیغات احکام دینی و وسیله پیشبرد هدفهای مقدس اسلامی بود .

مسجد : کانون تربیت و محیط آموزش و پرورش توده مسلمانان بشمار میرفت .

مسجد : درس وفا و محبت، مساوات و برابری، اخوت و برادری، جانبازی و فداری را به مؤمنین تعلیم میداد .

مسجد : دادگاه قضائی بود

مسجد : مجلس شورای دینی بود پیغمبر در مسجد روح ارشاد اسلامی را تقویت میکرد بسیج میداد و بمیدان میفرستاد . خلاصه سازنده زیربنای شخصیتهای روحی و فکری انسانها در آن عصر مسجد بود

نهم - مؤسسات علمیه و مدارسی که بر اساس پرورش روح و فکر اجتماع تشکیل شود .

سوم - کتابخانه که جانهای تشنۀ را از علم سیراب سازد و نشئه فیض بخشش روح را به اوج ملکوت پرواز دهد و رشته افکار را هردم به میر و گشت در معارف دینی و اخلاقی ارتباط دهد و از این نظر است که عموم مردم یزد از روح مرحوم حجۃ‌الاسلام آقای وزیری تجلیل بعمل آورده تقدیس کردن چرا که این آثار شکوهمند تمدن با اراده خلل ناپذیر و تلاش پی‌گیر ایشان تأسیس و تعمیر یافت چون مسجد جامع یزد که بصورت مخربه‌ای در آمده و مورد تمسخر و تحقیر بیگانگان قرار

گرفته بود و با همت این رادمرد تجدید حیات یافته وهم اکنون مجالس دینی در آن مسجد برگزار میشود که اجتماع نماز جمعه آن نموداری از عظمت و هماهنگی دوران گذشته اسلام است ، و همچنین کتابخانه وزیری که در جوار آن مسجد قرار گرفته و برجلال و شکوهش میافزاید و نمودی از دین و دانش را در نظرها مجسم میسازد و این کتابخانه نیز از آثار پر ارج آن مرحوم بشمار میروند چراکه از نظر داشتن کتابهای نفیس علمی و خطی و خصوصیاتی میتوان آنرا در ردیف کتابخانه‌های معروف و ممتاز مملکت قلمداد کرد .

همچنین تأسیس دبستان و دبیرستانهایی بر اساس وفضیلت . انتخاب مربی و دبیر و معلم باحس مسئولیت اجرای برنامه تحصیلی با حفظ شئونات دینی ، پیشرفت امور فرهنگی با رعایت جنبه‌های اخلاقی گسترش روح نونهالان آمیخته با صفا و محبت آشنا شدن بروح اخلاق از روی راستی و صداقت .

در خاتمه از آقای حاج ابوالقاسم حاج لطفعلیان سپاسگزاریم که با احساسات پر شور مندی خود در رحلت بزرگان دین با سروden اشعار و تنظیم مقالات و نشریات وسیله شادی روح آن بزرگان را فراهم میسازد و از این روی بیش از پیش توفیق ایشانرا از خدای بزرگ می طلبیم .

بقلم آقای امیر محمد اویسی

(دیبر ادبیات)

اقدام آقای حاج لطفعلیان یزدی در خور تمجید و ستایش است

در دنیای وانقسای امروز که عواظف انسانی تهدید بزوال میشود ،
در جهانی که ماشین همه چیزرا تحت الشعاع خود قرار داده ، در عصریکه
هر کس مستغرق در کارهای مربوط بخود است و فرصت سرخاراندن برایش
نیست ، در زمانیکه تلاش همگان در چهت مادیات دور میزند و خلاصه
در شرایطیکه زندگی رنگ دیگر و حال و هوای متغیری بخود گرفته است ،
فردی از افراد دیار ما دست به انجام کاری زده است که از هر حيث
و هر جهت قابل تمجید و در خور سپاس و تشکر است و در عین حال موجب
بهت و حیرت چراکه توفیق انجام بعضی از کارها نصیب همه کس نمیشود
آقای حاج ابوالقاسم حاج لطفعلیان یزدی که دارای طبیعت لطیف و ذوقی
سرشار هستند اخیراً اقدام به تهیه و انتشار مجموعه‌ای از اشعار شعرای
پیرامون فضائل و مکارم و مناقب بزرگ مرد دیار ما مرحوم حجۃ الاسلام
والمسلمین (وزیری) است، همان شخصیت نادری که همه کس در عزایش
نشست بر مزارش اشک ریخت و در مرگ حزن انگیزش مویه کرد ، بر این
که فتدان وزیری مصیبی بود عظیم چراکه ما والاترین وزنه اسلامی خود
را از دست دادیم ، با رفتن این روحانی بلند مرتبه دنیای اسلام بسوک
نشست ، بیجهت نیست که (آذری طوسی) سروده است :

روزها باید که تا گردون گردان یکشی
عاشقی را وصل بخشد یا غریبی را وطن
هفته‌ها باید که تا یکمشت پشم از پشت میش
 Zahedi را خرقه گردد یا حماری را رسن
ماهها باید که تا یک پنهادانه ز آب و گل
شاهدی را حله گردد یا شهیدی را کفن
سالها باید که تا یک کودکی از ذات طبع
عالی دانا شود یا شاعری شیرین سخن
عمرها باید که تا یک سنگ خارا ز آفتاب
لعل گردد در بدخشن یا عقیق اندر یمن
قرنهای باید که تا از لطف حق پیدا شود
با یزیدی در خراسان یا اویسی در قرن

خوب با تمیید مطالب مذکور پدرستی پیداست که اقدام بجا و
شایسته آقای لطفعیان تا چه پایه و تا چه حد میتواند در بزرگداشت نام
نامی (وزیری) مؤثر و مفید واقع شود .

آرزومندیم خداوند تبارک و تعالی روح پر فتوح وزیری عزیز را
غريق در رحمتهای بیکران خود سازد ، بما نیز توفیق خدمت بیخلق را
مرحمت فرماید و خدمات صادقانه آقای حاج ابوالقاسم لطفعیان یزدی را
مقبول طبع همه دوستداران فقید سعید بنماید .

بقلم آقای سید مهدی علومی
(دبیر ادبیات)

مداد العلماء افضل من دماء الشهداء

دین مقدس اسلام که دینی است فطری و جهانی و جاودانی
چهارده قرن پیش کلیه امتیازات موهوم را لغو کرده است و بجای آن فقط
سه موضوع مهم و اساسی وحیاتی را موجب برتری دانسته است که بهمچو
وجه قابل تشكیک و تردید و تغییر نمیباشد و سعادت حقیقی جامعه را تضمین
مینماید و نمونه کامل و فرد اتم در این مورد موعود کل ملل و ادیان
اعلیحضرت ، صاحب الزمان حجۃ بن الحسن العسكري (عج) میباشند و
اکنون از زبان قرآن کریم این مزایای حقیقی را بر میشماریم :

۱- ... والذین اوتوا العلم درجات

۲- ... ان اکرمکم عندالله اتقیکم

۳- ... فضل الله المجاهدين على القاعدین

و فقید سعید حضرت حجۃ الاسلام والمسلمین حاج سید علیمحمد
وزیری رحمة الله عليه يك عمر پیرامون این سه امتیاز قرآنی کوشید و
جامعه را قول و فعل بدين شاهراه سعادت و عظمت ، هدایت فرمود چه
نیکو موفق گردید ، عاش سعیدا و مات سعیدا او در راه این جهاد مقدس
بامر حمتشان حضرت آیة الله حاج شیخ احمد علومی اعلی الله مقامه الشریف
مؤسس حوزه علمیه یزد صمیمانه مساعدت و همکاری نمود ، و اینک ادیب

اریب شاعر آل محمد (ص) دوستدار علم و عالم و ذرای پیغمبر خاتم(ص)
حاج ابوالقاسم لطفعلیان متخلص به (لطف) که خدای، لطف عییش را
شامل حال ایشان بگرداند تصمیم به طبع و نشر کتابی بس ارزنده گرفته‌اند
موفقیت معظم له را در این امر خطیر و کلیه امور از قادر متعال مستلت مینهایم

٣٦/٢/٢٥

٩٧ جمادی الاول

(ص)

بقلم آقای محمود گلوردي
عضو هیئت حامیان مسجد جامع یزد

بسم الله الرحمن الرحيم

رب اشرح لی صدری و یسرلی امری
واحلل عقده من لسانی یفقهو قولی

تاتوانی به جهان خدمت محتاجان کن

بدمی یا درمی یا قلمی یا قدمی

از دریای فضیلت او حضاف تو ای عزیز قائد از دست رفته ، محقق
ما را مجال نیست ، ذکر این مبارک آیه از کلام خدا زمزمه این شعر یاد آور
گوشید از خاطره فراموش ناشدنی تو است ، خیال روی توام دیده میکند
پرخون ، هوای ز لطف توام عمر میلده برباد ، نه در برابر چشمی نه
غایب از نظری ، نه یاد میکنی از من نه میروی از یاد ، چگونه ترا
میتوان از یاد برد و شعله های فروزان جدائیت را مهاریا خاموش نمود ،
تو به پارانت بلکه با آشنایانست نور می افشارندی و مهرو وفا می آم وختی ولی
چه شد ، من گدا و تمنای وصل او هیهات ، مگر بخواب بیینم جمال
منظر دوست ، تو آرام بخش دوستان بودی ، در جمع ما پر تو افکن ، وجودت
مملو از صفا بود ، زداینده اندوه و کدورتها ، مریدان را مرشدی راه گشا
سخنوری شیرین کلام که شهد بیان تلخیه ای زندگی مارا بفراموشی میکشاند
و زنگ کدورت را از دلها میزدود ، روز و شب غصه و خون میخورم و چون
نخورم ، چون زدیدار تو دورم بجهه باشم دلشاد ، تاتو از چشم من سوخته دل
دور شدی ای بسا چشم خونین که دل از دیده گشاد ، از بن هر مژه صد

قطره خون بیش چکید ، خون برآورد دل از دست فراقت فریاد ، آه چه
شد ای اختر گردون وفا وای ماه آسمان صفا ای منشاء همه نیکیها که
هوای وصل معبد نمودی و جمعی در پی خود پریشان ، تو که خاطری را
نمیآزرسد ، خوردوکلان را نوازش میدادی ولی خاطرهای را از جدائیت
رنجور و بی قرار نمودی . حکایت شب هجران نه آن حکایتیها است ،
که شمس زیبایش بصد رساله برآید ، فرمایش مولا را تو خوب
میدانستی که میفرمود فراق بمراتب از مرگ ناگوارتر است و تو میدانستی
که ناله نی از جدائی چه سوزناک است ، ای گرامی سرور دوستان تو که
خوش وبا توش فراوان در جوار معبد خود جایگزینه ای ولی درمان
قلب ریش ما ز فراقت چه داده ای شاید میباید گفت ، گوئی از صحبت ما
نیک بتنه آمده بود بار بر بست و بگردش نرسیدیم و برفت ، جایت نه
درمیان ما بلکه در جامعه ما خالی است ولی خاطر فراموش ناشدنی تو
سایه بر سر ما پایدار نقل هر مجلس و هر روز ورد زبان ما مردم است
میشکفتم ز طرب زانکه چو گل بر لب جوی
بر سرم سایه آن سرو سهی بالا بود
افسوس تقدیر چنین بود و جفای روزگار چنان کرد
از چنگ منش اختر بدمهر بدر بود
آری چکنم فتنه دور قمری برد

درود بروان تابناکت ای فرزند خلف رسول و ای مجاهد
فی سبیل الله ، درود بتواتی عاشق دلباخته تقوا درود بتواتی رهبر راهگشای
مکتب رسول ، درود بتواتی سرباز نا آرام اسلام ، ما شهادت میدهیم که
لحظه ای سلاح خود را نیفکنندی و سنگر دین و تقوا را رها ننمودی و طریق
رسیدن باهداف عالیهات دمی از پا نشستی به برنامه های خدا پسندانه ات
عشق میورزیدی و بخدا متکی بودی و به مبانی دین و اخلاق ایمان داشتی
و بمردم خدمت میکردی ، تو در دلهای مردمان غیر مسلمان هم جای

داشتی بر هر که بنگزیری بغمی از تو مبتلاست، یک دل ندیده ام که زعشقت
خراب نیست، ما ببیاد لحظات شیرین و صفا بخش دوران گذشته و باحترام
روح پر فتوح تو ای قائد و پیشوای فداکار در اینجا حلقة ماتم گرفته ایم
از خدای بزرگ استمداد میطلبیم که بما قدرت عطا فرماید که بتوانیم تتحمل
جدائی و فرقت تو ای جان شیرین از دست رقته را بمنائم و از پرورگار
میخواهیم بما توفیق دهد که از طریق مستقیمی که تو بما نمایاندی منجع
نشویم، تا زنده ایم بیاری حق هدفهای تورا بی گیر باشیم، تا لحظه مرگ
تا زمانیکه اگر لیاقتی باشد و بلقای پروردگار نائل و بار دیگر تو را در
قرب پروردگار و در جوار مید کائنات و علی مرتضی و صدیقه کبری و
سرور شهیدان و دیگر پاکان و نیکان زیارت کیم تا آنزمان هم با آثار گرانبها
و پر برکت تو مینگریم که هر یک بنوبه خود شاهد و گواه شخصیت باززست
میباشد و در هر گوشدای از مسجد و در زوایای کتابخانه و از مجاهداتیکه
با تشکیل جامعه مسلمین بر ضد معاندین دین بعمل آورده و در کناره های
مدارس و در قیافه های نهالهای برومند فرزندان دستان دستان و دیستان و در
چشمها پر فروغ آموزگارانیکه همه یادگار تو هستند میخواهیم که:

هر گز نمیرد آنکه دلش زنده شد بعض

ثبت است بر جریانه عالم دوام ما

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
 وَلِهِ الْحَمْدُ وَالصَّلَاةُ عَلَى سَيِّدِنَا وَأَوْلَادِهِ وَآلِهِ
 مَنْ لَمْ يَشْكُرْ الْخَلُوقَ لَمْ يُشْكُرْ النَّحْالِقَ
 تَنْتَهِيَ كَثُرَاعِمَّاصِرَآقَى حَاجِ مَزَرَا ابْوَالْحَسَمِ الْطَّفَعَلِيَّا
 بِسِرِّ طَوِيلٍ وَمَدِينَتِ بَلَكَهُ عَمَرَتْ كَمْ نَفَارِسِ زَاهِرٍ وَقَتْ خَوِيلٍ
 صَرْفِ مَدَاحِ يَارِشَادِ حَضَرَتْ رَسُولُ الْكَرَمِ صَ وَعَزَّةُ طَاهِرِينَ أَكْرَمَ
 صَلَواتُ الْعَبْدِ الْمُعْصِنِ مَنْوَدَهُ وَنَزَّلَتْ لِعَذَابِ عَاطِلِينَ وَاهْلَ
 تَقوِيَّ وَفَضْلِيلَتْ أَرَادَتِي خَاصَّ وَعَلَاقَهُ كَامِلَ اِرَازَدَاشْتَهَ
 وَصَمِيمَانَةَ بَانِدازَهَ وَسَعَ خُودَ شَعَارِي مُوشَحَ مَعْمُولًا وَبِرْدَحَ اِشَانَ
 سَرُودَهَ وَيَامَادَهَ تَارِيخِي بَنْظَمَ دَرَأَ وَرَدَهَ وَائِنَ عَمَرَ كَافَشَتَ
 نَازِيَانَ وَمَجَبَتَ وَوَدَادَ نَبَتَ سَخَانَانَ عَصَمَتَ وَطَهَارَتَ
 وَبِرْوَانَ آنَهَا دَنْطَرَ اَهْلَ خَرَدَ وَلَبَصِيرَتَ بُودَهَ وَمِيَاشَدَ
 بَنَا بَرَانَ اَخْفَيَرَ سَرَا پَاتَقَصِيرَ نَلَاقَنَ تَيزِزَارِ اَيْخَسَتَ اَرَانَسَرَهَ
 سَيَا سِكَزَارِي وَتَقَدِيرَ مَنْوَدَهُ اَمِيدَ كَهْ اَرَاجِدَادَ طَاهِرِينَ دَا
 مَهْدَوْحَ صَلَهَ دَافِرَدَ اَجَرَ كَامِلَ كَرِيدَ وَحَقَّ جَلَ وَعَلَادَ اَشَانَ زَا
 رَهَانَيَانَ وَعَقِيدَهَ خُودَ وَمَوَدَتَ وَمَجَبَتَ نَبَتَ مَعْصَمَيَهَ
 وَشَيْعَيَانَ اِشَانَ شَاهِتَ وَمَاقَ دَارَدَ وَسَعَادَتَ
 دَارِينَ وَبِرَكَتَ وَصَحتَ وَلَطَافَتَ طَبعَ وَشَرَحَ صَدَرَ فَطَاعَهَ
 خَوِيلَهَمَاجَ رَيْرَجَهَعَنهَ

بخش دهم

بعضی از اشعاری که در رثاء
حجۃ الاسلام وزیری قدس سرہ
سرود شده

سلطان سلاطین

بر مد ار مهر رویت گردش ایام یزد
میکنند از نور بر تن جامه احرام یزد
از زبان پاک و مشکین خامهات الهام یزد
رخنه بر ارکان دین و لرزه بر اندام یزد
نور از قیر تو میگیرند صبح و شام یزد
مايه تسکین در د مردم و آلام یزد
وز کلام شکرینست بود شیرین کام یزد
این بهشت عرشیان و آسمانی بام یزد
چون پدر بودی و رفتی از سر ایتمام یزد
آفرین زین کار خوش آغاز و خوش فرجام یزد
قبله دلهای خاص و مقتدائی عام یزد
از ریاضی خواستم آن شاعر گنام یزد
آیت الله وزیری حجۃ الاسلام یزد

ای بنام جاودانت جاودانی نام یزد
قدسیان بهر طواف مکتب جا و ید تو
میرودت تا بام گردون روی بال موج نور
رفتی و با مرک مردی آسمانی او فتد
بعد از این با زورق زرین خورشید سپهر
نور ایمان و دعای خیر و تسبیح تو بود
عرشه منبر جلال و جلوه از فر تو داشت
مسجد جامع بتاییدات تو تعمیر شد
کودکان بی پدر رخت عزا پوشیده اند
رفتی اما مکتب فرخندهات جاوید ماند
خاصه زیر ظل سلطان السلاطین شاه طوس
سال تاریخ وفات حجۃ الاسلام را
در هزار و سیصد و پنجاه و شش گفتا (بعن)

از: حاج سیدعلی محمد ریاضی

رباعی

تاریک شد از رفتن تو محفل ما
خون است ز مرگ تو همیشه دل ما
آسان بشد از دیدن تو مشکلها
مشکل که بس از تو حل شود مثل ما

از: آقای هرندي

«سیو شکی بر هزار دوست»

شوره زار مرا بهاری نیست
چون در این باع برج و باری نیست
غیر زندان بی حصاری نیست
آزمودیم ، غیر خاری نیست
غنچه‌ای گلبنی ، هزاری نیست
باغ را نرگس خماری نیست
غیر آهنج مستعاری نیست
آنتابی نه و شراری نیست
گرد پیدا ، ولی سواری نیست
در دل دشت جز غباری نیست
مرد میدان کارزاری نیست
آنکه شیری کند شکاری نیست
گوهر نفz و شاهواری نیست
که نظیرش به روزگاری نیست
یزد را دیگر افتخاری نیست
راد مرد بزرگواری نیست
زان کمالات یادگاری نیست
ای دریغا که شهریادی نیست
چرخ را چز فریب کاری نیست
به سخن گرچه اعتباری نیست

« نرسد دست من به چرخ بلند »

« ورنه بگشادمیش ، بند از بند »

همچو مرغی شکسته پر شده‌اند
در غم دوست ، نوچه گرشده‌اند

دل من غیر شوره زاری نیست
گل گربهان دریدو ابر گریست
بی رخ دوستان بهشت برین
گل بچشم پر آب ماتمیان
با جه امید سوی باغ رویم
مرغ را نغمه و مروری نه
بانگ مستانه‌ای که می‌شنویم
آسمان تارو شهر بی تپش است
نیست دیاری انسدرا این وادی
شه سواران زدیده دور شدند
پهلوانان بخاک بشستند
شیرگیران شکار گور شدند
دل به دریا چرا زنیم در آن
روزگار از میان ربود دری
تا وزیری بخاک پنهان گشت
رفت و مانند او در این دوران
یادگار گذشتگان شد محو
شهر فصل و کمال و دانش را
دل به افسون روزگار مبند
سخنی آورم من از مسعود

« نرسد دست من به چرخ بلند »

« ورنه بگشادمیش ، بند از بند »

مردم شهر بی پدر شده‌اند
پیرو برونا و مستمند و فقیر

چون ورق پاره دربدر شده‌اند
 دانس آموزو با هنر شده‌اند
 خطبه‌های علی ز بر شده‌اند
 صاحب شوهرو پسر شده‌اند
 این زمان خویشن پدر شده‌اند
 در همه شهر مشهر شده‌اند
 استادان نامور شده‌اند
 تا که از مرگ او خبر شده‌اند
 جمع در کوی رهگذر شده‌اند

شهر در ماتمش سیه پوش است

آفتاب کویر خاموش است

یار دیرین آشنا آمد
 در پسی چشمۀ بقا آمد
 کاه بد سوی کهر با آمد
 که چرا آمد؟ از کجا آمد؟
 رو بسوی تو کرد نا آمد
 یعنی از مشهد رضا آمد
 ای در یغا چه نا بجا آمد
 وقتی افتادی از نوا آمد
 کز پسی دیدن شما آمد
 نکته منج سخن سرا آمد
 قصه پرداز، در سرا آمد
 مستشار گره گشا آمد
 که چه ها بر تو ناروا آمد
 که خریدار شعر ها آمد
 آنکه فرموده ای بیا آمد
 ماجرای دل شکسته مپرس

خادمان کتابخانه وی
 بجهه هائی که در مدارس او
 کودکانی که با سفارش وی
 دخترانی که از کف کرمش
 پسرانی که با مراقبتش
 خطبائی که از حمایت او
 خوش چینان مکتبش کامروز
 همه از حال خویش بی خبرند
 مشت بر سر زنان و مویه کنان

سر بر آر از لجد، **بقا** آمد
 چون سکندر به جستجوی حیات
 ذره بد رو به آفتاب نهاد
 حال از گرد ره رسیده مپرس
 آنچه بودش به پشت سر افکند
 از سر کوی زاده ز هرا
 آمد آندم که زیر خالک شدی
 آمد آندم که لب فروبستی
 خطبه‌های بلیغ را سر کن
 از عرب وز عجم مثلها گوی
 داستا نهای نا شنیده سرای
 پیش او عقده‌های دل واکن
 از کتبخانه گوی و از مسجد
 شعر های گزیده را بر خوان
 آنچه خواهد دلت‌بگوی، بگوی
 از وی احوال جان خسته مپرس

از : آقای علی باقرزاده - بقا

«راحت جان از گلزار کتاب»

میان گلشنی سر سبز و آباد
چه گلزاری که بهتر از جنان است
نشاط و وجود بی اندازه دارم
نماید جلوه حق را نمایان
در این گنجینه شد باقی بدوران
ادیب و عالم و فرد مجاهد
با یام شباب و نسوانی
که ماند یادگار از آن نکوکار
فرو بسته ز عالم هر دو دیده
که رفتہ راه حق در زندگانی
که رحمت برروان پاک او باد

به یزد امروز دارم خاطری شاد
چه گلزاری که عاری از خزان است
از این گلشن مشامی تازه دارم
در این گلزار باشد راحت جان
فزون از سی هزار آیات رحمان
وزیری آن یگانه مرد زاهد
قریب شصت سال از عمر فانی
نموده صرف این گنج گهربار
کنون در مدخل در آرمیده
ولیکن زنده باشد جاودانی
کند از بانی آن کوثری یاد

از : آقای سرهنگ کوثری
با زرس شاهنشاهی

«گل پائی»

که عمری زنقوی و عصمت زدی دم
مبلغ شدی بهر قرآن خاتم
به نشر احادیث بر خلق عالم
پاکرده در یزد با عزم محکم
به رکار خیری ز جان بود اقدم

وزیری خطیب شهریار معظم
وزیری که هفتاد سال از دل و جان
وزیری که مردی وزین بود و فعال
وزیری که چندین دبستان دینی
وزیری که در مدت زندگانی

بغیر از خدا و رسولش نزد دم
که رفتی به نزد نبی مکرم
دل ما شده غرق اندوه و ماتم

وزیری خطیبی که در طول عمرش
خوشا بر تو ای خفته در خاک تیره
تو رفتی و از رفتنت ای گل پاک

از : آقای مداح میبدی
معاون آموزش و پژوهش میمه اصفهان

«بزرگ مرد»

بوزیری است شهره در ایران
شد روان مسوی روضه رضوان
در صفا بود نخبه دوران
پیرو حق و حامی قرآن
سالها آن بزرگ مرد بیجان
آن زعیم فقید شادر وان
نیست از دیده کسی پنهان
با کتب خانه آن وحید زمان
که نظریش کم است در ایران
روز و شب با دو دیده گریان
دوستان با دلی ملول و نوان
شد مخلد بخلد جاویدان

حاج سید علی‌محمد کاو
گفت لبیک دعوت حق را
آیتی بود از عطوفت و لطف
اهل ایمان و دوستدار نبی
کرد دارالعباده را خدمت
بانی خیر بود در این شهر
هست آثار خیر او پی‌سدا
کرد دارالعباده دار علوم
هست گنجی کتابخانه‌ی او
مردم یزد سوگوار ویند
مال فوتش ز بنده پرسیدند
از دل جمع (صبر) شد گفتم

رباعی

آن اهرمن نفس دنی کرده هلاک
گردید نهان چو گنجی اندر دل خاک

انسوس که آن سید دانا دل و پاک
از دیده ما برفت مانند فروع

محمد علی فتی ۱۵/۲/۳۶

«یار مهربان بودی»

ناله‌ها تا آسمان رفتی
پر زنان جانب جنان رفتی
رو بدینای جا و دان رفتی
نزد دادار آسمان رفتی
طایسر عرش آشیان رفتی
زین مکان سوی لامکان رفتی
نزد جدت چو میهمان رفتی
دین حق را نگاهبان رفتی
ناطقی نیک و نکته دان رفتی
تو هم آوخ چو دیگران رفتی
هر کسی کاش آنچنان رفتی
لیکن از دید مردمان رفتی
از نظر گرچه ناگهان رفتی
ای وزیری تو این زمان رفتی
هرچه پنهان همه عیان رفتی
از چه ای یار مهربان رفتی
فارغ البال و شادمان رفتی
شد چو تعمیر از این مکان رفتی
کردی و بعد از جهان رفتی
هر کجا هر که ناتوان رفتی
حیف و صد حیف کز میان رفتی
کی ز دل میشود که آن رفتی
بر بهار آفت خزان رفتی
تا چو تیری تو از کمان رفتی

ای وزیری چو از جهان رفتی
مرغ جانت هوای جانان کرد
پر گشودی بسوی ساحت قدس
سوی افلاك بر شدی از خاک
بلبل خوش نوا شدی خاموش
با دل و جان روشن و آگاه
با جلال و وقار و شوکت و شأن
سیدی، عابدی، جلیل القدر
شاعری، فاضلی، گرانمایه
دیر یا زود آنکه آمد رفت
رفتی اما بعزت و حرمت
کسی چو توکی رود؟ کجا؟ حاشا
تازه شد زندگی تو آغاز
نام تو جاودانه میماند
قدر تو بعد تو هوایدا شد
با همه یار مهربان بودی
هرچه نیکی به رکه شد کردی
مسجد جامع کبیر از تو
بر کتاب و کتابخوان خدمت
در برش هیچکس نشد نومید
مجلس افروز انجمن بودی
رفتی و خاطرات تو باقیست
در بهاران فغان گلی پژمرد
قامت ما ز بار غم شد خم

نام نیک تو بر زبان رفتی	در همه شهر هر که را دیدم
کز تن یزد همچو جان رفتی	یزد و یزدی ز رفتن تو گریست
در دلش هر زمان فغان رفتی	چشم دهقان بسوق تو گریان
روز شنبه ز خانمان رفتی	ساعت هشت و نیم بعد از ظهر
زود از این تیره خاکدان رفتی	سه اردیبهشت سوی بهشت
کز بر خویش و دوستان رفتی	دوهزار است و پانصد و شصت

از : آقای باقر دهقان

بیاد بود مرحوم حجۃ الاسلام آقای حاج وزیری رحمة الله عليه

عزیزی راچ وجان ازما جدا کرد
که نا زاد است مثلش مادر دهر
برای ماتمش رخت عزا دوخت
زاغش یزد را ماتم سرا کرد
که بود از حضرت مولا، وزیری
چو اصلش زاده آل عبا بود
برفت و ماند نورش تا قیامت
همه کارش برای دین متین بود
که این خیریه هارا اینچنین ساخت
حمایت داشت تا گردید فیروز
مرمت کرد و جای خود زنا ساخت
بچشم عارف و عامی هویداست
از آن نور جلی هم منجلی بود
نبوی همچو محبوب القلوبی

فلک دیدی بما آخر جفا کرد
گلی بود از گلستان پیغمبر
تمام پیرو برنا در غمش سوخت
به هجرش روز را شام عزا کرد
گرفت از ما امیر بی نظیری
ملک سیرت بصورت در قبا بود
چراغی بود از نور هدایت
بدوران سرور اهل یقین بود
پیترویج دین مردانه می تاخت
برای مسجد جامع شب و روز
خرابی های مسیجردرا برانداخت
همه آثار او در یزد پیداست
چو کارش بی ریاه مچون علی بود
بهر مجلس که او بودی پتخوبی

ز صوتیش قلبها را زنده میکرد
 بمردم میرسا نید از بلاغت
 قدم میزد چو آن اجداد امجد
 پیا شد همت همچون امینی
 مدارس ساخت بر تعلیم قرآن
 که احکام الهی را نداند
 همیشه با ادیمان هم زبان بود
 بمسجد داد گنج بی نظیری
 که باشد باصفاچون بیت معمور
 که بر عالم بیخشد معرفت پر
 که عاجز میشود قیمت گذارش
 چو کارش از هنرهای قدیم است
 که از خود خلق و خالق رارضا کرد
 که با ماه جمادی میشود جفت
 وزیری حیف از این دار فنا رفت
 بجذش مصطفی محسور فرما
 بمثبر چون بنای خطبه میکرد
 سخنهاش لطیف و با ملاحت
 چو نامی از علی بود و محمد
 اساس مدرس علمی و دینی
 برای نو نها لان مسلمان
 مبا دا بی خبر طفلی بما ند
 ادیب و عالم علم و بیان بود
 دیگر آن راد مرد حق وزیری
 بنای خانمای بگذاشت چون طور
 درونش هست چون گنجینه در
 کتب های نفیس و دیگرانش
 بچشم عاقلان در یتیم است
 زجان تقدیم شاه دین رضا کرد
 یکی با کاردان تاریخ او گفت
 چهارچ ۱ سیصد نو د هفت
 خداوندا تو روحش شاد فرما

از : آقای عبدالرحیم تنباکو فروشن
 تخلص (کاردان)

«گنج شایان»

افتخار جا و دان مردم سامان یزد
 تیره و تاریک شد چون بخت من سامان یزد
 بی تو خالی گشت از دری گران دامان یزد
 این بناء با شکوه و سرمدی بنیابان یزد

ای فروزان اختر روشنگر رخشان یزد
 با خسوت مهر تابان بهین رخسار تو
 تاکه چون گنج گران پنهان شدی در زیر تراب
 لیک تا روز قیامت از تو ماند یادگار

گنج شایانی نهادی در دل ویران یزد
 ای فراتر نامت از نام سرافرازان یزد
 میدرخشد مهر آسا بر سر کیهان یزد
 باعث حزن و غم و اندوه بی پیان یزد
 تا بمانی جاودان چون گنج جاویدان یزد
 آفرین بر طبع «نادم» شاعر استان یزد

یزد و یزدی را ز فضل خویش کردی کامیاب
 از تو شد بیزدی میان اهل عالم سرفراز
 خود برفتی لیک نامت در سپهر مردمی
 در هزار و میصد و پنجاه و شش فوت تو شد
 ای وزیری خوش بمان اندر جوار گنج خویش
 شعر من را هر ادبی دید با اخلاص گفت

از: آقای عباس آخوندا - نادم

«صبر و تحمل»

که نغلی بارز رفتاد از هما
 خردمندی که او رانیست همتا
 ادیب و عارف و خونگرم و دانا
 مهدب هم بصورت هم بمعنا
 بعمر خویش بد پیوسته کوشان
 بود آثار او تا حشر بر جا
 که عمری بهر خدمت بد مهیا
 نکرده با کسی گردون مدارا
 جهان پیر را طبعی است پرنا
 ز طبع نارسا کرد او تقاضا
 وزیری را بجنت هست مأوا

فسوس آه و افغان ادینا
 برفت از جمع اهل دانش و فضل
 وزیری آن خطیب نکته پرداز
 مؤدب هم بظاهر هم بباطن
 به تعلیمات اسلامی و فرهنگ
 ز سعیش مسجد جامع شد آباد
 درود ما بروح پاک او باد
 چه باید کرد جز صبر و تحمل
 برای بردن نیکان و پاکان
 چو روشن خواست تاریخ و فاتح
 (ز همت) پیر عقلم سرزدو گفت

از: آقای سید رضا روشن (اظهر)

در سوک حضرت آیت‌الله وزیری رضوان‌الله علیه

(نام جاوید)

کار مغانش بدل ماست همه رنج و ملال
برو ای مرغ خوش آهنگ بگلزار بسال
همه پاکی و جوانمردی و خوبی و جمال
نغمه‌اش مایه آسایش ما در همه حال
گاه با شعر و گهی وعظ و گهی لطف مقام
وای از این رنج روانکاه بارکان کمال
نه فقط مسجد جامع که بهر کوی و محل
وان کتب خانه با ارزش بی‌مثل و همال
(که در این مرحله امکان خلود است محل)
هر چه را رنگ از ل هست در این ملک زوال
همه فانی و بتار است خدای متعال
دولت عز تو افزون بشود سال بسال
وز تو مسرور همی جد تو پیغمبر و آل

نو بهار آمد، امسال نه مثل هر سال
برو ای نو گل شاداب تو در باغ مروی
رفت از باغ جهان آن گل بی خارکه بود
رفت از باغ جهان بلبل خوشگوی که بود
آیت‌الله وزیری که دل از خلق ربود
آه از این درد روان‌سوز به بنیاد ادب
ای وزیری که بهر جا اثر خیر قو ماند
یادگاری ز تو بس مدرسه اسلامی
مرگ تو گرچه بسی سخت بود مویه چه سود
روی کردار تو با (لم‌بزلی) بوده و نیست
همه معدهم ولی هست خداوند است
لا جرم نام تو جاوید شود ماه بمه
از تو خشنود بود ذات خداوند کریم

از : آقای اکبر قلم‌سیاه

افول آفتاب

دل دوستان را نموده کتاب
زفوتش همه خلق در اضطراب
نموده چو طی عمر خود در صواب
درینگا که کرده افول آفتاب

فریتی بر فوت از جهان خزان
سرابای او زهد و ایمان و علم
یکی سید محترم بود و نیک
ز خلق نکویش همه شادمان

دبستان اسلامی و هم کتاب
همه سائل و شخص او در جواب
بعمرش بری بوده از هر عقاب
اگر او نرفت از جهان سراب
ز بهر قبران دوچشم پر آب
بسیشن نیاید بحد نصاب
که نیکی او هم ندارد حساب
ندارد دگر دهاین در نسب
ندارد بترا کشد گراین شهاب
از اودور گشته خور و وقت خواب

ز آثار خیرش همه مستفیض
همی بود روشن بهر دانشی
زنیات خیرش همه در رفاه
بصدق اذامات عالم نداشت
چو چدش علی زندگی کرده است
اگر تا قیامت بگویم سخن
که اعمال خیرش زحم شد برون
نزاید دگر مادری همچو او
عقیم است گیتی زپروردنش
(همايونی) از رحلتش زارگشت

از : آقای ناصر همايونی

«حاشیقه گریست»

ز در گذشت وزیری یقین زمانه گریست
نیاورد چه تو دیگر که عارفانه گریست
ز داغ او در و دیوار هم شبانه گریست
از آن زرفتن او دیده دوستانه گریست
ز در گذشتن معشوق عاشقانه گریست
چو دوستان و زیری کتابخانه گریست
که عنده لیب خوش الحان در آشیانه گریست
که نغمه سر بگریبان شد و ترانه گریست
بخاک کوی توای دوست جاودانه گریست

ندانم از چه سبب آسمان شبانه گریست
پس از تو مادر گیتی عقیم خواهد گشت
همی نه مردم دارالعباده گریانند
سلامه نبوی بود و نور دیده خلق
عجب مدارکه در پرده مسجد جامع
اگر بدیده تحقیق بنگریم ای دل
بهار بزد خزان گشت و گلستان افسرد
کون بزم ادب اهل ذوق خواهند
چو دل بهر تو پیوست (حافظی) زنیخست

از : استاد علی اکبر حافظی

(عاشق به راه عشق)

چون در کتاب عشق نویسد بقای خویش
بودت هوای دوست به مرنی هوای خویش
دارم یقین ز شاه گرفتی جزای خویش
کردی تو یزد را به ابد آشنای خویش
بودی برای مردم و نی از برای خویش
ما را خطأ چه بودکه دادی عزای خویش
کردی رضای شاه خراسان رضای خویش
نامز به همت که نمودی ولای خویش
در پیشگاه قدس خدائی سرای خویش
خوش عهد بستی و چه نمودی و فای خویش
پر کرده ای تو سینه ما از صفائ خویش
بر ما دعا و اجر ستان از خدای خویش

عاشق به راه عشق نبیند فسای خویش
ای آفرین به عشق و صفاتی وزیریا
تا آخرین نفس زدی از یا حسین دم
با آن قیام و نهضت مردانهات به یزد
عمر تو صرف گشت بارشاد دیگران
رونق گرفت مسجد و مکتب زسی تو
تا خدمت به درگه یزدان شود قبول
زیرا خدا رضاست چو گردد رضا رضا
مشستان وصل دوست بشد زان میب گرفت
خفتی به پای مخزن و گنجینه کتاب
مهرت وزیریا ز دل ما نمیرود
ای (دوست) باز گسو بنما گفته وزیر

از : آقای محمد اخوان
متخلص به دوست

«طایر ملکوت»

ز صبر بردہ ای بل از کف اختیار گرفتی
ز بوستان نبی نغمہ هزار گرفتی
ز دست صاحب دین تیغ کار زار گرفتی
برای دین خدا زودش از کنار گرفتی
تو کجز و ش ز چداش سخت در فشار گرفتی
چو زیر سایه طوبی نکون قرار گرفتی
سز است آنکه بجنت ره فرار گرفتی

فلک ز مردم این سرزمین قرار گرفتی
چه نعمتی نربودی چه رحمتی نستاندی
تو از دهان شریعت زبان نطق بریدی
کسی که بود چو شمشیر منطقش برآن
کسی که بود بحق ناطق و بحق صامت
تو ای جناب وزیری ز غم شدی فارغ
نبود جای تو این غمسای محشر زا

ز چهره‌های یتیمان ز بس غبار گرفتی
ز دست صاحب دین تاج افتخار گرفتی
شناختنکه چون بر قع از عذر گرفتی
ز حیث خلق حسن فخر بیشمار گرفتی
تو دست یک یک آنها به ابتکار گرفتی
(بنگاهان گل مارا بنویهار گرفتی)

۱۳۹۷

بچند روزه عمرت چه رنجها که نبردی
تو طابر ملکوتی نه چند این ویران
تو عدل موسی و عیسائی و کسی نشناخت
نه فخر آنکه توئی زاده رسول و بتول
چه گمرهان که بتول از در طریقه حق
نبود سال و مهی بافقی چنین غمرا

از : آقای سید محمد باقی زاده (بافقی)

هفت والا

بیدینی همه اساس بر باد شود
کوشید که : بین و علم ایجاد شود
فخر همه مسلمین کتاب است کتاب
از بهر علوم رایگان است کتاب
تاریخ جهان بچشم اهریمن شد
از حیث کتاب یزد چون گلشن شد
دانند تمام خلق از دشمن و دوست
تأسیس کتابخانه از همت اوست
از جانب ما یکی رساند پیغام
امروز برای حق نمایند قیام
وزستی و کاهله کراحت دارند
غافل منشین که دیگران در کارند

در مایه دین زمانه آباد شود
دنیای بشر در خطر بیدینی است
سرمایه علم و دین کتاب است کتاب
از همت والای وزیری در یزد
ظلمتکده جهان ما روشن شد
وز کوشش آن یگانه مرد فاضل
این شخص ادیب راچه فکری نیکوست
در سال هزار و سیصد و سی و چهار
از ما به مبلغان اسلام مسلم
کی راهنمایان طریق توحید
عصری است که عاقلان همه بیدارند
قرآن همه جا امر بکوشش شده است

از : آقای محمد حسین لطفی

یاور قرآن و دین

وانکه در کنز نهانی محرم اسرار بود
آنکه هم نیکیش در گفتار هم کردار بود
آنکه مدحت خوان و مدحت گوی هشت و چار بود
هم ادیب نکته دان هم حافظ اشعار بود
عاشقانه همش مصروف بر این کار بود
هر کجا بگذشتی بر جا از او آثار بود
آن وزیری ناطقی خوش صوت خوش گفتار بود
در میان مسلمین چون نقطه پر کار بود
مهربان و محترم پیوسته در انتظار بود
عارفان را شمع بزم و گرمی بازار بود
زین کتب خانه کنون یزدی نه برخودار بود
یاور قرآن و دین بود و خدایش یار بود
غافل از وی ما ولی او بهر ما غم خوار بود
همچنان فلاح یزدی را بر این اصرار بود
از کف ما رفت دیدی آنکه ما را یار بود

۱۳۹۷

از : آقای فلاح یزدی

ای درینا رفت آن کو چون در شهوار بود
حامی دین مبین حاجی وزیری عزیز
بد خطیبی بی نظری و واعظی والا تبار
رهنمای مسلمین آموزگار درس دین
بس دستان و دستان کزو تأسیس شد
کارهای خیر او مخصوص شهر یزد نیست
آنکه خود آموخت علم و دیگران را یادداد
زادگاهش شهر یزد و مسکنیش کوی وزیر
با لیافت با شهامت زندگانی کرد و رفت
کودکان را یار بود و مستمندان را مدد
گر نبودی همت والای آن مرد بزرگ
نام نیکش در جهان دین و دانش زنده است
ایدر یغا قدر او تا بود ما نشناختیم
هر کسی تاریخ فوتش را بنحوی زد رقم
گفت پس تاریخ فوتش را بهجری اینچنین

هرو آنگونه کتاب پر بهارا

ببردی حجه الاسلام مسا را
منور چشم سکان سما را
بگستردی چو طوفان بلا را
جدا کردی تو از ما آشنا را

بیاوردی فلک وقت عزا را
بچشم ما جهان را تیره کردی
گرفتی سیل اشک از دیده ما
وزیری سرور ما را گرفتی

که تا خشنود گرداند خدا را
هر آنگونه کتاب پر بها را
که تا از خود رضا بیند رضا را
زتاسیسات فرهنگی بنا را
که وصفش نیست اشعاری بجا را
که دید آن وعده (نقد رضا را

وزیری آنکه در هر کارمی خواست
کتب خانه بنادردو در آن چید
پس آنگه وقف شاهدین رضا کرد
بشهر یزدو اطرافش بنا کرد
بگو فرشی تو تاریخ و فاتح
هزار و سیصد و پنجاد و شش بود

۱۳۵۶

از : آقای محمد علی فرشی

«عاشق علم بد از روز است»

غم و اندوه دل ما را خست
در و دیوار و همه هر چه که هست
عالی ژرف نگر رفت ز دست
رفت و با صاحب اسمش پیوست
عاشق علم بد از روز است
وندر این ره دمی از پا ننشست
گشت محزون و دل او بشکست

آه و فریاد که از جور زمان
گوئیا ناله کند با مردم
چار مین روز دوم مه ز بهار
حاج آقای وزیری ز جهان
کرد بنیاد کتب خانه به یزد
زنده شد مسجد جامع از وی
شد چو آگه ز وفاش (احمد)

رخلتش گفت بسال شمسی
(یزد در سوک وزیری بنشست

از : آقای احمد مصطفیزاده - از اهواز
تخلص «احمد»

مظہر لطف و صفا

عاقل و دانا وزیری بود و رفت
زاده زهرا وزیری بود و رفت
اندرین دنیا وزیری بود و رفت
صاحب تقوا وزیری بود و رفت
مردخوش سیما وزیری بود و رفت
درجہان کوشا وزیری بود و رفت
در ره دین پا وزیری بود و رفت
نگزو و بامعنای وزیری بود و رفت
پیر ھم برنا وزیری بود و رفت
بی ریا تنها وزیری بود و رفت
نام نیکش را وزیری بود و رفت
افتخار ما وزیری بود و رفت
جای دردلاها وزیری بود و رفت
عالی و الا وزیری بود و رفت
مظہر لطف و صفا و مرحمت
نیکروی و نیک خوی و نیک گوی
واعظ شیرین کلام و خوش بیان
پاک طینت پاک سیرت پاک دل
آنکه در تعمیر بر مسجد شدی
آنکه با اخلاص و با ایمان نهاد
آنکه فرمودی عباراتی بیان
آنکه شد از ارتحالش مضطرب
آنکه تاسیس کتب خانه نمود
آنکه تا محشر بنیکی میبرند
فاش گوییم با شما ای یزدیان
(باغشاهی) آنکه دارد مهر او

از : آقای مختار باغشاهی

حامی فرهنگ و دین

خطیب خطه ایران زمین رفت
دریغا از کف آن در ثمین رفت
همه گویند خیر الواعظین رفت
زدست مسلمانی نگین رفت
سلیل پاک خیر المرسلین رفت
دهم پاسخ که در خلدبرین رفت
شی گر حافظ خلوت نشین رفت
وزیری حامی فرهنگ و دین رفت
وزیری شمع بزم مومنین رفت
وزیری گوهر ارزنه ای بود
نه تنها یزد در هر جای کشور
زجور دیو و چرخ سفله پرور
میان مردم دار العباده
کس ارپرس زمن چون شد وزیری
مکرر رفت در میخانه عشق
بی تاریخ فوتش گفت (مخبر)

از: آقای اکبر کاکائی (مخبر)

گوهر کمیاب

مظہر مھرو صفا از دست رفت
ما یہی لطف و صفا از دست رفت
سرپرست و رہنما از دست رفت
قدوہ اہل ولا از دست رفت
مرد تسلیم و رضا از دست رفت
وان ملیل مصطفی از دست رفت
چشمہ فضل و عطا از دست رفت
نام جاویدان بجا از دست رفت
منکر اهل ریا از دست رفت
سوی اقلیم بقا از دست رفت
ذاکر آل عبا از دست رفت
ارمغانی پر بھا از دست رفت
مشققی مشکل گشا از دست رفت
با ولای اولیا از دست رفت
سالکان را مقتنا از دست رفت
راہ مردان خدا از دست رفت
گوهر کمیاب ما از دست رفت
حیف مرغ خوشنا از دست رفت
پاکبازی پارسا از دست رفت
بارداز چشم (رسا) از دست رفت

ای دریغ آن آشنا از دست زفت
ما یہی مھرو صفا در یزد بود
پیروان مکتب ارشاد را
در جوار مسجد جامع بخفت
جبهہ مای در گه سلطان دین
آن سخنان جلیل بسی بدیل
همدم دیرین دانشمند ما
آنکه در ذوق و سخنانی گذاشت
آنکه مازش داشت با مردان حق
آنکه با عزت شد از دار فنا
کرد عمری با شرافت زندگی
آنکه وقف آستان قدس کرد
همدمی روشنیل و صاحب نفس
آنکه پیمان میجنت پسته بسود
خرمن ذوق و ادب را باد برد
آنکه با پسای ارادت کرد طی
بود ماراچون (وزیری) گوهری
در گلستان بود مرغی خوشنا
پاکدامن واعظ وارسته‌ای
آنکه اشک ماتم از فقدان او

از : آقای دکتر قاسم رسما
ملک الشعرا آستان قدس رضوی

بمناسبت درگذشت حضرت حجۃ‌الاسلام مرحوم مغفور آقای حاج وزیری قدس سرہ

«گلشن ایمان»

اهل دین رادیده همچون عندلیب از غصبه تر شد
از خزان مرگ پژمرد و برون زین رهگذر شد
چید آن گل راو خلقی در غم خونین جگر شد
تا نظیر این گل بی خار روزی بارور شد
کز وجودش باع ایمان روزگاری پر ثمر شد
همنشین جد پاکش حضرت خیر البشر شد
آنگل خوشبو بعالم خوب بود و خوبتر شد
دیده گریان، سینه بریان، جامه نیلی به بر شد
هر محصل میتوان گفتن معنی بی پدر شد
قلب اهل دین و دانش از غم زبرد زبر شد
خود منفصل خوان حدیث از گفته ما مختصر شد
فصل گل از گلشن ایمان گلی بی خار بر شد

فصل گل از گلشن ایمان گلی بی خار بر شد
گلشن آل نبی در پزد یک گل داشت آنهم
دست گلچین قضا از گلستان آل احمد
با غبان دین حق را قرنها عمر است لازم
آیت‌الله وزیری آن گل کمیاب ایمان
با ندای (ارجعی) شد جانب فردوس اعلا
سرزد از (جنات تجری تحته‌الانها حتا
دانش آموزان اسلامی در این فقدان عظمی
او برای فرد فرد دانش آموزان پدر بسود
خیر خواه خلق بودو ناصر دین رکن دانش
بانی بنیان خیرو هادی مردان خیر
پار دیگر با دوچشم تر حسینی گوید این را

از : آقای سید محمد حسینیزاده
(حسینی) - هرات و مروست
کارمند کارخانه درخسان

تاریخ وفات

گریان شده است دیده ما در عزای تو
افغان و گریه چون نکند آشنای تو
تا روز حشر یاد تو و کرده های تو
بگذشت اینچنین همه صبح و مسای تو

ای آنگه گشت عرصه فردوس جای تو
جائیکه شد زفوت تو بیگانه سوگوار
رفتی از این جهان و زدها نمی‌رود
شد صرف روزگار تو در خدمت بخلق

جاوید و زنده ماند زصدق و صفائی تو
راضی بود رشخض تو بیشک خدای تو
هر گز نگشت سست در این راه پای تو
چشم و چراغ یزد شد از عزم و رأی تو
آنسانکه عقل مات شد از سعی های تو
شد سر فراز یزد زجود و سخای تو
اشعار آبدار بمدح و ثنای تو
آسوده دل بخواب که نیکوست جای تو

«محمود» گفت سال وفات ترا چنین
زید جنان همیشه وزیری سرای تو

۱۳۹۷

نام تو ای وزیری محبوب تا ابد
بودی رضا چو در همه حال از خدای خویش
بودی مدام در پی ترویج دین حق
آباد گشت مسجد جامع ز همت
اندوختی خزانه از جوهر کتاب
کردیش واگذار چو بر آستان قدس
بسیار گفته اند ادبیان و شاعران
اندر جوار خانه حق آرمیده ای

از: آقای محمود مضططرزاده

مرrog شریعت

زین بحر یگانه گوهری رفت
افکند و بملک دیگری رفت
از اهل ادب سخنوری رفت
روحش بهوای کوثری رفت
زین عصر و زمان اباذری رفت
تابنده مهی و اختری رفت
از شرع ، مبین یاوری رفت
زین روی چوباد صرصیری رفت
زین دهر بجای بهتری رفت
از یزد ستوده سروری رفت
از غیب قلم به محبری رفت
از چپ به یمن دفتری رفت

افسوس زیزد مهتری رفت
آتش بدل تمام احباب
از رفق او گداخت جانها
بشتافت بسوی قصر فردوس
در زهد و ورع یگانه عصر
از نسل رسول پاک مرسلا
بود آنکه مرrog شریعت
او دیدکه نیست لایق این دهر
رو کرد بر حمایت الهی
چون رفت زند ما وزیری
تاریخ وفات او ز هجرت
اعداد یک و سه و نه هفت

۱۳۹۷

از: آقای داود بهابادی
آموزگار دبستانهای یزد

۱۹)

ارشاد هر ده

به مرگ وحیات سراسر سعیدی
بغیر از جمال الهی ندیدی
به آوازه جاودانی رسیدی
در این ره بسی رنج و زحمت کشیدی
روان در تن شهر از نو دمیدی
کنار کتب خانه ات آرمیدی

توئی آنکه در بین اقران (وحیدی)
بغیر از رضای الهی نجستی
پی وعظو تبلیغ و ارشاد مردم
ز تو مسجد جامع یزد نو شد
کتب خانه تأسیس کردی و زیترو
چو لبیک گفتی پی دعوت حق

بتأثیر فوت چنین گفت (احمدی)
(وزیری بیان جان جاگزیدی)

۱۳۹۷

از : آقای احمد مضطربزاده

«یعقوب اگر نالید»

گردید به خاک اندر مجموعه عرفانی
آوای هزاری را با نغمه روحانی
مرغی بکند فریاد با آنهمه خوشخوانی
آثار گرانقدری ابداع شکوفانی
آن نقش کمک یابی در عرصه عمرانی
هر طرح بیک مجری هر راه به رهبانی
بودند چه نیکانی او را چه رفیقانی
در تربیت و تعلیم بر میخور قرآنی
بد حاصل یک عمرش با رنج فراوانی
میرفت شود معدهوم در ستره پنهانی

افسوس که شد خاموش آن مشعل نورانی
کی چشم چمن دیده یا گوش که بشنیده
هیهات در این گلزار بر گلبن او دیگر
هر چند وزیری رفت اما که از او باقیست
این مسجد و تعمیرش نوسازی و تجهیزش
تشکیل حماتی داد از نیخه هر صتفی
کردن زجان و دل خدمت همه در این راه
احداث مدارس کرد با کسوت اسلامی
تأسیس کتب خانه ایجاد بنای آن
موقفه مسجد را احیاء عجیبی کرد

آورد ز پنهانی بسر پنهنه میدانی
دیده است چه بحر انها طی کرد چه دورانی
در گیری سختی داشت چون کفری و ایمانی
محفظ و تلفیقش درگاه سخنرا ای
بر سرو چمن آشت تا کرد پر افشاری
سر کرد همی غفل آن بلبل دستانی
این گشده را شهریست در حزن و پریشانی
زین ضایعه جانکاه نی قابل جبرانی
اور است گر افغانی یا دیده گربانی

مستأجر و مالک را مستحبی و هالک را
هم رنج الهم برد هم خون جگر خورده
در عصر هر آشوبی با فرقه منکوبی
بودی همه مجذوبش از آن ژنم و رفتار
در مدحت آل الله قمری صفت او عمری
در ذکر مصائب هم بر عرشه منبر ها
یعقوب اگر نالید تنها ز غم یوسف
ای پادشاه امکان صبر آللک صبر آللک
(مجحوب) رفیق توست کز دوری فقدان

از : آفای احمد عسکر شاهی (مجحوب)

(غوغائی در بهشت)

سخت تنها ما در این دنیا شدیم	ای پدر رفتی و ما تنها شدیم
همچو یک طوفانزده دریا شدیم	ای وزیری ای پدر رفتی و ما
ای وزیری در جهان پاینده ای	
تا ابد در خاطر ما زنده ای	
ای وزیری سرور دین یار توست	کار ما آئینه افکار توست
شاه مظلومان حسین بن علی	در بهشت امروز مهماندار توست
مسجد از آرامگاهت جان گرفت	
پرتسوی نوخانه یزدان گرفت	
مکتبت را ما نگهداری کنیم	دین حق را تا ابد یاری کنیم
تلخ را دعوت به بیداری کنیم	تلخ را دعوت به بیداری کنیم
مسجد از آرامگاهت جان گرفت	
پرتسوی نو خانه یزدان گرفت	

در بهشت امروز غوغائی پیاست
 نور باران خانه ذات خداست
 ابتدائی نسو برای انهاست
 هرچه ما گوئیم در مدت بجاست
 مسجد از آرامگاهت جان گرفت
 پرتسوی نو خانه یزدان گرفت

 ای بدر بر خیز زین آرامگاه
 بار دیگر کن بفرزندان نگاه
 ای پدر بنگرکه ما باز آمدیم
 للعجب با دامنی از اشک و آه
 مسجد از آرامگاهت جان گرفت
 پرتسوی نو خانه یزدان گرفت

 تا زمین جسم ترا در بر گرفت
 صحن مسجد جلوه‌ای دیگر گرفت
 ای وزیری مسجد جامع بحق
 زنده گشت و زندگی از سر گرفت
 تا ابد در خاطر ما زنده‌ای
 ای وزیری در چهان پاینده‌ای

 رمز دین و دانش از این خانه رفت
 گنج علم از اینجنین ویرانه رفت
 تا حقیقت باز پیوندد بحق
 آن حقیقت همچو یک افسانه رفت
 ساخت در این شهر قصری از کتاب
 تا شود بنیاد جهل از بن خراب

 با علی آغاز گردد نام او
 با محمد گشته شیرین کام او
 چون حسین بن علی فرجم او
 شهره در این شهر گشت اسلام او
 ساخت در این شهر قصری از کتاب
 تا شود بنیاد جهل از بن خراب

 مسجد جامع که همچون کیمیاست
 جلوه‌ای از کعبه ذات خداست
 تا ابد هر ذره‌اش از بهر او
 ها زبان دل بصد مدح و ثناست
 ساخت در این شهر قصری از کتاب
 تا شود بنیاد جهل از بن خراب

مکتب اسلام از او آباد شد
کاخ دانشها از او بنیاد شد
آه رفت و این مصیبت بهر ما
تا ابد آن آهها فریاد شد
ساخت در این شهر قصری از کتاب
تا شود بنیاد جهل از بن خراب

از : استاد کاظم تابتی اشرف

(باید اینسان زیست)

باید اینسان زیست	باید اینسان مرد
باید انسان بسود	جان و جان بسود
در مقام عشق پاکدامان مرد	در گذشت از تن
همچو مرد حق شهر ایمان شد	سر بسر جان شد
مشعل دین را در جهان افروخت	
درس دینداری از علی آموخت	
در راه معبود بسی محابا سوت	
دین و وجود را تا ابد نفوخت	
باید اینسان زیست	باید اینسان مرد
چون وزیری زیست	چون وزیری ماند
در میان خلق	بذر دین افشارند
فکر و ذکر او روز و شب اسلام	
در طریق حق با علی همگام	
آنکه او را بود اینچنین آغاز	
حق او باشد اینچنین فرجام	

****

مسجد جامع معبد یزدان
کاخی از داشت با کتاب افراد
بار دیگر یافت زو سر و سامان

او ابر مرد دین و دنیا بود
در طریق حق سخت بینا بود
در کویر این مرد همچو دریا بود
چون علی امروز مرد فردا بود
تا ابد ماند آنکه اینسان زیست
آنکه اینسان زیست جزو زیری کیست

از : استاد کاظم ثابتی اشرف

روح‌همت حق برو قو

حجه الاسلام وزیری ما
حاج وزیری زجهان میرود
ایدل غافل که برفتی زکف
گرد یتیمی برخ ما نشست
بی توجه با این دل محظون کنیم
لیک ز چشم همه پنهان شدی
اشک فشان در غم هجران تو
از تو رضا باد جهان آفرین
ای بروان تو درود همه
روح تو از کرده تو شاد باد
مسجد جامع ز تو آباد شد
زین کهن آثار نماندی اثر
به شد گر معبد ما از نخست
شمع دل انجمن حا میان

آه که شد عازم ملک بقا
از تن ما روح روان میرود
در گران بودی و بحر شرف
از غم توقیب همه ما شکست
خیز و بگو با غم تو چون کنیم
مرغ بهشتی و برضوان شدی
مرد و زن یزد زقدان تو
حامی دین بودی و شرع مبین
ذکر تو پیوسته سرود همه
خاطرت از قید غم آزاد باد
کاخ فضیلت ز تو ایجاد شد
همت و سعی تو نبودی اگر
همت مردانه و والای تست
صدر نشین صف روحانیان

لفظتو شیرین سخنست دلنشیش
 زانهمه کز خلق گرفتی تو اشک
 زانکه بدیدار تو آمد بتول
 فاطمه آمد سوی تو از جنان
 هر که در این خانه کند نوکری
 پیشه تو خدمت و یاری خلق
 سایه تو از سر ایتم شد
 خاطر افسرده ای تسکین کند
 ای خنک آنکس که نکونام زیست
 یاد تو از خاطره ها کی شود
 تا که جهان هست تو پاینده ای
 وصف تو این نیست که نادم نوشت
 قلب محبان زغم خود شکست
 گفت بدو نادم افسرده حال
 حاج وزیری گل باع جنان

لعن تو شیوا و بیانت متین
 بعر عجب نیست بر دگر که در شک
 از تو رضا بود خدا و رسول
 آندم آخر که شدی از جهان
 حق دهدش مرتبه برتری
 عادت تو شیوه مردان حق
 رفتی و از رفتن تو شام شد
 تا که دگر یاد ز مسکین کند
 چون ز جهان رفتن ماچاره نیست
 قرن پس از قرن بسی بگذرد
 مرده بجسمی و زجان زنده ای
 رحمت حق بر تو جز ایت بهشت
 چون ز جهان دیده وزیری بیست
 کرد یکی سال وفاتش سوال
 پنج عدد کم کن و وانگه بخوان

از: آقای عباس آخوندا - نادم

«اینک بحاست»

سوی جنان شتافت و در آنجا متروک گرفت
 زیرا نسب ز حضرت خیر البشر گرفت
 علم و فضیلت از همه اهل خبر گرفت
 باید سراغ مشر او از ثمر گرفت
 از بهر آفرینش اینک گهر گرفت
 چون درگذشت ، تاب و توان از بشر گرفت

بارب وزیری از چه دل از جمله برگرفت
 او سیدی جلیل بد و مرد راستین
 مردی ادیب بود و سخندا و نکنه سنج
 از باقیات پر برکاتش سخن چه سود
 افسوس و صد فغان که اجل مهلتش نداد
 میداشتند حرمت او مردم از ونا

آرامکاش گشته و او را به بر گرفت
اما زیاده ماتسم او را پسر گرفت
بوی عزا گرفته و رنگ دگر گرفت
اینک بجاست مرقد او را به زر گرفت

تنها کتابخانه ایکه شد از هنتش پیا
با آنکه در غمچ همه عالم گریستند
مسجد بناله آمده اینک ز رفتش
در راه حق زشوق زر و مال داده است

(کاظم) خموش باش و زهجران مزن تو دم

زیرا که اشک سرزده راه بصر گرفت

از آقای کاظم احرامیان پور

«استن حنافه»

چه شد که چشم همه اهل یزد گزیان شد
بنای محکم دارالعباده لر زان شد
سیاه جامه و از فرط غم در افغان شد
بسوی عالم کر و بیان شتابان شد
چنانکه استن حنافه نیز نالان شد
مکان میردم دانا و اهل عرفان شد
طبیب حاذق و دانشور و سخنداش شد
که ایز مدارس او و نابدار دوران شید
که بهای متبر او مؤمن و مسلمان شد
که روح پاک وزیری بسوی رضوان شد
مطیع خواجه و خیام و سعد مسلمان شد

چه شد که ابر سیه در قضا نمایان شد
چرا ز ناله و فریاد و شیون و زاری
چه شد که مرد و زن یزد از صغار و کبار
یقین که روح وزیری یکانه حامی دین
بنای مسجد جامع ز هجر او بگریست
کتابخانه او بین که از جلالت قدر
هزار کودک این سرزمین ز همت او
بسما مهندس و استاد و فیلسوف او ادیب
بسی اسیر جهالت زیون نز کفر و نفاق
هزار و سیصد و پنجاه و شش ز همسی بود
بس افتخار که رزاقیان ببزم سخن

از آقای حاج قاسم رزاقیان

«خطیب نامدار خطه یزد»

که بودی چلچراغ محفل ما
گلی خوشبوی از بستان زهرا
ادب بودی از آن قامت هویدا
بهین مردی به زهد و علم و تقوا
که بودی روی منبر مرد تنها
که شد آوازه اش تا عرش اعلا
چه خوش میراثی از خود هشت بر جا
بین گنجینه گنجش تو جانا
کنار مخزن این کج یکتا
از او این کاخ دانش بر سر پا
که پر نتوان نمودی این خلاء را
که نام نیک ماند زو به دنیا
وزیری جای داری در دل ما
دریغا و دریغا و دریغا

ابر مردی ز جمع ما برون شد
یکی شهزاده از موسی بن جعفر
به صحبت گرم و در رفتار و کردار
فروزان اختیار در علم و دانش
خطیب نامدار خطه یزد
وزیری آن بزرگاً مرد نامی
که تا ثابت کند عشقش به فرهنگ
کنار مسجد زیبای جام
بخواب خوش فرو شد تا قیامت
که تا دنیا بداند هست تا هست
زمرگش رخنه شد در دین پدیدار
چوالسان بگذرد زینجا خوش آنکس
اگر چه از میان ما بر فتی
جمع ما برون شد «دوست» فریاد

(رباعی)

دوشم ز غصه خواب به چشمان گذر نکرد

هر این دل پریش غمی این اثر نکرد

بودند اختران ادب جمله بی فروع

چون ماه آسمان ادب سر بدر نکرد

از : آقای محمد اخوان متخلص به دوست

این اشعار در بار از بذائع افکار حضور ثقة المحدثین آقای شیخ میرزا
علی سیبویه حائری فرزند فقیه فقید عمدة العلماء العاملین مرحوم آقا
شیخ علی اکبر سیبویه یزدی حائری رضوان الله تعلیم است که در رثاء
حضرت مستطاب حجۃ الاسلام والمسلمین و فخر الوعاظ والمبغین آقای
 حاج وزیری قدس سرہ و بمناسبت چهلدهین روز در گذشت آنمرحوم
سرووده اند

حضرت حجۃ الاسلام والمسلمین
مرحوم آقای حاج وزیری

زین الہم اشک از دوچشم مهدی دوران چکید
یا مگر صبح عزای منیخر خوبان دمید
اربعین رعنای اهل ایمان در رسید

حضرت آیة الله مرحوم آقای
حج شیخ زلامرضا
فقیه خراسانی

باز از نو ماتم اسلامیان گشتن جدید
شور محسشر شد پیا یا روز عاشورا است این
برهملاد شد بانگ و اویلا زهر جانب مگر

ره نورد کوی جانان گشت و قرب حق گزید
 ناگهان رخت ازمیان بربست و بند از پابرید
 هم کفیل مستمندان از سیاه و از سفید
 عابدان را طاعت او از قریب و از بعید
 حالیا ای دوستان دو ماتمش بر سر زنید
 روح از تن قوت از پا رنگ از صورت پرید
 هم جوانب جمله رایگرفت بس حزنی شدید
 گوئیا در چشمان زین ماجرا خاری خلید
 اصبح الطلاق فی غم و فی هم مدید
 شمع جمع و عنديب بزم چون شد نابدید
 مردوزن بر سر زنان هریک زدل آهی کشید
 سوزش این داغ اندر اندرون عالم بالا رسید
 حاملین عرش لرزان جمله را بینیم چوبید
 در تزلزل جمله آفاق و انفس بنگردید
 طوطی شیرین سخن در گوشه‌ای از غم خزید
 یعنی از این زندگانی بعد از این باید رمید
 آهوان دشت در سوکند و دلهاشان طپید
 شمس را با آن ضیاء و نور دیگر کس ندید
 با غبانی همچو او هر گز چنین گلها نجید
 هم کتب را جنب آن جا داد بهر مستفید
 داد سطوط میزند و از همتش گشتی پدید
 لیس للانسان الا ما بیعی را خوانده اید
 بر مقام و رفت و مقدار آن مرد رشید
 جنب مسجد در جوار مکتبش خوش آرمید

آنکه اندر زندگی میزیست با جاه و جلال
 محور امیدو آمال همه خورد و کلان
 مقتدای دلنووازان محسرم هر رازشان
 عالمان را شوکت ازا و عارفان را بهجت از او
 حامی دین ناصر شرع مبین از دست رفت
 مدنعی الناعی قضی الحبر الوزیری الكبير
 اهل فضل و منبر محراب را در شهر یزد
 طالبین علم و آیات عظام و کملین
 مجلس بحث افضل شد مبدل بر عزا
 انجمن تاریک و غم زا و از محال شد فروغ
 دوستانش جمله نالان با تمام بستگان
 عرصه ناپوت نی تنها گرفتار غم است
 قدسیان را سر بدامان حوریان اندر فغان
 بلیل از فقدان گل خاموش شدواز با فتاد
 نوحه خوانی میکند قمری بجای نغمه‌ها
 مرغ خوشخوان درهوا افغان وزاری میکند
 جعد پر پر میزند هم فاخته کوکو کند
 ماهی اندر بحر غم بیجان و مه شد منخفص
 در گلستان جهان مید عجب گلها نشاند
 مسجد جامع زین کوشش شد باشکوه
 هم مدارس بهر تعلیمات اسلامی از او
 هر کس از آثار خیرش بی پقدرش میپرند
 یادگاریهای پر از جشن دلالت میکند
 رفت از دنیا وزیری دفن شد با احترام

رحمة و رضوان حی قادر و رب مجید
 بهر استقبالش از باغ جنان سویش دوید
 قال اهلا بالحبيب السيد الطهر السعيد
 صورتش بوسیدوشادی کرد زاین طرفه نوید
 در مقام امنشان حق جای فی قصر مشید
 هردو در وجود و مسرت گرم دیدو بازدید
 تسلیت گویان باعقابش در اینجا آمدید
 اجر بی پایان دهاد و عزتان بادا مزید
 ارشد اولاد و نسل پاک آن در نفید
 فاضل عصر و فرید دهر و انسانی منید
 و چه خوش عطر و گلابی مانده زان شخص سدید
 شان این دنیاست کو هردم کند قطع امید
 آخر از قهر طبیعت در خزان قدش خمید
 عاقبت گرگ اجل خواهد زهم مارا درید
 خود ترا در نظم ان آوخ چها بردل رسید

بر روان پاک او تا روز رستاخیز باد
 با خبر شد چون خراسانی فقیه متقدی
 پس بغل بگشودو اندر برگرفش بیدرنگ
 پس فشردش دست ازلطف و سپس بعد از اسلام
 مست از صهبا وحدت هردو چون گشتنداد
 پس در آن روضات جنت بر سریر عزوناز
 الغرض امروز دانمای گروه مسلمین
 حق شما را جملگی باجمع باقیماندگان
 هم بقاء عمر فرزند برومندش که هست
 دکتر آلام جسم و جان وزیری زمان
 گل چورفت از دست باید از گلابش جست بتو
 گر پدر رفت از برو تا جش زرسشد چاره چیست
 هر درختی را که بینی سبز و خرم در بهار
 رو تو کل من علیها فان از قرآن بخوان
 میزند آتش بدلها حیبویها شعر تو

از : آقای میرزا علی سیبویه کربلاجی

**در رثاء حجۃ‌الاسلام مقتدى‌الاتام جناب آقای
 حاج سید علی‌محمد وزیری رحمة‌الله عليه**

«گل ما زیب قلب خاکدان شد»

جهان پیر از یمنش جوان شد
 ببرستان کسوتی از پرستان شد
 بساتین چمله حجله کاهشان شد
 سبزیرق مفترش هر بوستان شد

بهاران آمد و عالم جنان شد
 بشد مستفرق از هار اشجار
 عروسان بهاری غرق زینت
 هر از گلهای الوان کشت هر باغ

ز نو در جسم بی روحش روان شد
 صبا از آتشین غمگشان شد
 زبیوش هر دل پیری جوان شد
 بیاغ و زاغ مرغان ننمۀ خوان شد
 بهاران نامده، ناکه خزان شد
 بجای نعمه بلبل نوحة خوان شد
 خمش اما بدل با صد فغان شد
 گلی کان جان گلهای جهان شد
 بزیر گل گل ما زان نهان شد
 برفت و قصر فردوس مکان شد
 کن ما زیب قلب حاکدان شد
 خداش خواند او سویش چمان شد
 هم او، ضرب المثل دزه رسان شد
 مرا اهل بزم را شکر فشان شد
 بهر حسنه سرآمد بی گمان شد
 زمانی با بیان گه با بنا شد
 وحید عصر و هم فرد زمان شد
 که از تو صیف آن، فاتر زبان شد
 که بهرو صف آن فاصر بیان شد
 که هر کنجیش صد کنجی عیان شد
 هم از او صاغ تخاصش فرد آن شد
 زمین بنهاد و ماه آسمان شد
 کدشت ازشن اسرابا جمله جان شد
 وزیری جانب جست، روان شد

زمین کر برف میبودی کفن بوش
 بمشك آمیخته خاک فرادیس
 صبا چون عطر گلها باهم آمیخت
 شده از بوی گلها ببلان مست
 ولیکن آه، کز دهر جفا کار
 بنانگه مرغکان خاموش گشتند
 چو بوتیمار، از تیمار، مرغان
 چراکه ناگهان دست اجل چید
 چوباد برد مرگ آمد بر این ورد
 ز دنیا آیت الله وزیری
 در این موسم که بیمر رسته گلها
 وزیری را که تی پودش نظری
 بعلم و حسن خلق و خدمت خلق
 بهر بزمی بشرینی گفتار
 بدی گنج هنر گنجینه فضل
 بی ارشاد مردم صرف عمر ش
 بجد و چهد در آثار نیکو
 نیازم همت عالیش را وصف
 قرائتخانه‌ای تأسیس کرده
 کتب از خطی و چاپی در آن جمع
 بتعداد کتاب خوب و نظمش
 بدی چون مهر هرسو در تلاؤ
 دریغا مقنده‌ای و رهبر خلق
 روآنگاه شدادیب، از فرقش چون

از: آقای ادیب یزدی

(شیبی در هزار وزیری)

براه باطل و در اشتباہی
که بار آرد و بال و وزرونکت
دمی هم باش فکر عزت نفس
خیال ناروا از سر بدر کن
که باید خورد آخر شربت مرگ
سلحشوران راه دین چه کردند
وزیری را تماشاکن وزیری
اگر چه پاسخ من را نکوئی
که شد آب بقا ظلمت نشیفت
چرا رفتی زکف ای گوهر پاک
ولی در بزم ما جای تو خالیست
که بی روی تو روز ما شده تار
دگر آن گرمی سابق ندارد
تسلي بخش این غمکین دل ما
دل ما را تو بشکستی و رفتی
که از ما رشته الفت بریدی
گرفتی از همه صبر و صبوری
زبان ما با وصف تو گویاست
بر قدم خدمت موسی بن جعفر
کنون عکس تو را جای تو بینم
نکردد دل بدین قانع نه ولا
کجا عکس توجون اصل توابشد
تر ا بار دگر بینیم و بکندر

دلا تا کی بفکر مال و جاهی
بسرا تا کی هوای مال و مکنت
جه لذت میبری از خدمت نفس
دمی با دیده عبرت نظر کن
چه شد غافل شدی از ضربت مرگ
بین مردان خوش آئین چه کردند
وزآنان گر تو میجوانی نظیری
من اکنون با تو دارم گفتگوئی
تو ای روشن ضمیر بالک طیعت
دمی بردار سر از بستر خاک
بجنات علی جای تو عالی است
زخاک تیره سر یک لحظه بردار
بیا که بزم ما ناطق ندارد
تو بودی شمع بزم و محفل ما
چرا بار سفر بستی و رفتی
مکر از دوستان خود چه دیدی
زجمع ما گزیدی از چه دوری
همیشه باد تو در خاطر ماست
شیدی ماییل بیدیدار پیغمبر
نشاید چون که میمای تو بینم
ولی این کی دهد ما را تسلي
دل ما عاشق وصل تو باشد
دمی بردار از خاک لحد سر

بحروف میا نمیگوئی جوابی
 تو اندر لابلای هر کتابی
 بخوانم تا مگر پیشی ابدانم
 تو پیش چشم من گشتن مجسم
 هر آن خدمت که من باید بکردی
 ردائی را که پوشیدی پوشیم
 (در خیری که بگشودی نبستن)
 بی انجام هر شایسته کاری
 نکهداری ایتم و غریبان
 نشاید عهد ذیرین را شکستن
 ولی تا جان بود ما را نباید
 وابن خم را زجوش بازداریم
 در این خانه را نتوان ولی بست
 روا نبوه بخاموشی گراید
 الا تا بردمد آن نفخه صور
 زدیدار تو ما مسروور گردیم
 بین عزت بود به یا که ذلت
 چکلخون در غمش از چشم گردون
 کسی دیگر نیارد نام یاد
 یکی از کار خود افسرده گردد
 ولی دانا نمیگوید که او مرد
 زنیکی نام وی پایینده ماند
 هزار و سیصد و پنجاه و شش بود
 سخن را خاتمت داد و تحقیق

تصور میکنم در حال خوابی
 خط گفتم خط گفتم نه خوابی
 گرفتم چون کتابی را بخوانم
 گشودم چون کتاب آمد باستم
 نمیگویم که بودی یا چه کردی
 کنون باید که مابعداز ثوکوشیم
 بلی باید کفر مردانه بستن
 بمردی و به غرم و پایداری
 دگر با ما بود از روی وجدان
 دمی از پا نمی باید نشستن
 ترا دوران این خدمت سرآمد
 که دست از کار و کوشش بازداریم
 همه باید اگرچه با تو پیوست
 چراغی را کزو نور تو آید
 بخواب آسوده اندر حجله گور
 بروزی که همه محشور گردیم
 دمی ایدل توبگشای چشم عبرت
 یکی میمرد و دلها شود خون
 یکی هم چون که عمرش رفت برباد
 یکی میمیرد اما زنده گردد
 وزیری رخت از عالم بدر برد
 وزیری تا قیامت زنده ماند
 بسالیکه جهان را گفت ببرود
 چو نادم هست بیزار تملق

از آقای عباس آخوندا (نادم)

چون قلب رئوف مهربانی

ای شاد زلطف حق روان
چای تو بیزم حامیان بود
بودی تو دلیل و رهبر ما
ای آنکه عمر خویش بودی
آخر زمیان ما برفتنی
از هجر تو جان حامیان سوت
شد مدفن تو کتابخانه
داریم امید آنکه باشیم
ای پاور دین حق وزیری
چون دیده انتظار گردید

ای شاد زلطف حق روان
چای تو بیزم حامیان بود
بودی تو دلیل و رهبر ما
ای آنکه عمر خویش بودی
آخر زمیان ما برفتنی
از هجر تو جان حامیان سوت
شد مدفن تو کتابخانه
داریم امید آنکه باشیم
ای پاور دین حق وزیری
چون دیده انتظار گردید

از آقای حاج امیر محمد جبروی

هزار خلد

نود و هفت پس از سیصد و الف
شب رحلت دم جان دادن وی
رفته نزد پدر و اجدادش
نتوان گفت چنان خدمتها هی
کو هدایت چو بد او خادم حق

زجهان رفت وزیری بجهان
مزده خلد بدادی رضوان
خدم و خادمه خورو غلمان
بنموده است در این جره زمان
زان بجهت بنموده است امکان

از آقای حاج میرزا محمد علی هدایتی یزدی

خلقی شده مجزون و غمین حاج وزیری

خلقی شده مجزون و غمین حاج وزیری
گریان و پریشان، وحزین حاج وزیری
گرید بتو هر کاخ نشین حاج وزیری
بر مردم بد بخت معین حاج وزیری
میبود مرام تو چنین حاج وزیری
گفتا اسفا حامی دین حاج وزیری
مخروب ز سعی تو نوین حاج وزیری
بر جاست زمانها و سنین حاج وزیری
با جمع کتب های وزین حاج وزیری
با همت تو هست رهین حاج وزیری
باشد چه عمل بهتر ازابن حاج وزیری
صوتش همه جا بود طینن حاج وزیری
نه داشت نظر سیم و ثمین حاج وزیری
با کجر و با منکر دین حاج وزیری
شد کشته بخود گفت منشین حاج وزیری
نشست ز پا بود کمین حاج وزیری
ترویج بر این دین مبین حاج وزیری
میهمانی مولا بیقین حاج وزیری
در راه تو سایند جبین حاج وزیری
مشتاق تو در خلد برین حاج وزیری
هستی بجنان صدر نشین حاج وزیری
این واقعه دشوار ترین حاج وزیری
تا آنکه زمن هست حاج وزیری

از مرگ تو ای مرد خدا زاده زهراء
دلها همه خون است زداغ توزن و مرد
سوک تو نه تنها بهمین هموطنان است
غمخوار بر این جامعه بودی بحقیقت
راحت نشستی که راحت بر سانی
هر کس خبر مرگ تو بشنید بر آشت
در مسجد جامع خدمات تو هویداست
تشکیل صلوة جمعه داده بجامع
تأسیس کتابخانه معظم بنمودی
تأسیس دبستان تعالیمی اسلام
راه و روش دین که براین نسل نمودی
بودش چه توائی گفتن سر منبر
از بهر خدا گفت و خدا را بنظرداشت
میداشت رمق تا ببدن سینه سپر کرد
از بهر دو مقتول که بر دست بهائی
تا قاتل اصلی بر سانید سر دار
در مدت عمرش بشب و روز همی کرد
خواندن ورا عاقبت الامر بجنت
حوران بهشت و ملک وخیل فرشته
بشتا که غلامان بخدمت زده اند صف
مهماں شه کربلائی تو بجنت
رفتی وزغم جسم و روان همگان سوخت
بل زنده بود (بافقی) آن مفیخر تاریخ

۱۳۹۷

از آقای حاج سید محمد باقی زاده

این اشعار موشح و ماده تاریخ و استقبال از اشعارات اثر طبع مولف است

اشعار موشح بنام نامی و اسم گرامی مرحتمشان حضرت حجۃ‌الاسلام والمسالمین الحاج سید علی‌محمد وزیری قدس سرہ

ای یگانه حامی دین ، دین حق را گوشوار
چون که بودی دین و ایمان را یگانه غمگسار
میدهیم هر روز از دست سیدی والاتبار
لیک از داغت نگر ماها تمامی داغدار
ای که بودی هر زمان این شیعه را غمخوار ویار
از فرائی دوریت محیرون خلق این دیار
چونکه روح پاک تو کرده مکان بر شاخصار
چون مکان و جای تو آنجا بود ای با وقار
رفتی از داز جهان تو جانب دارالقرار
چونکه بودی دین و مذهب از وجودت استوار
زین جهت از فرفت تو بین برخسارم غبار
روح تو بادا بجهت نزد جدت برقرار
زین جهت بینم رئوف و یاورانش داغدار
هم مزوج پژوریندی در خفا و آشکار
لیک از در کلامت جانها کردی نثار
آنکه مهرش در درونت کرده بودی برك و بار
رهبری کردی که گشتی سوی جنت رهسپار
زینجهت یاران او بینم سراسر اشکبار

الف - ای عزیز فاطمه ای سید والا تبار
ل - لب گشایم ازغم دوری تو ای محترم
ح - حیرتم باشد که از جور فلك ما شیعیان
الف - از جفا و فتنه جور زمان تو رستهای
ج - جانب فردوس اعلا روح پاکت شد قربین
س - سرعت حسن عمل از مردم این شهر رفت
ی - یاورانت جملگی در حزن باشند سر بسر
د - در جنان امروز باشد شورو غوغائی پدید
ع - عالم دین نبی و حامی احکام آن
ل - لازم و واجب بود داع ترا نظم آورم
ی - یاری دین خدا بودی همیشه کار تو
م - مهربان یاری بدی ای سور عالمقام
ح - حامی احکام دین بودی تو با قلبی رئوف
م - متصل تعلیم دین کردی بتقریر و قلم
د - دادی اکون جان اگر در نیمه شب با قلب پاک
و - قارد خلد بین گشتی و میهمان حسین
ز - زینت منبر بدی هم واعظ سلطان دین
ی - یاور اهل ادب چون رخت بر بست از جهان

خالق یکنما بدارد این مکان را پایدار
(لطف) دارد او بیاران در یمین و در یسار
انتظار از دیدن رویت بود در انتظار

د - روح ایمان از کتب خانه عیان بنگر بچشم
ی - یادگار او بود یک گوهر از بحر شرف
تخلص - (لطف) سوزد زین مصیبت تا بروز واپسین

از : آقای حاج ابوالقاسم حاج لطفعلیان
عضو انجمن ادبی یزد

ماده تاریخ فوت حضرت حجۃ‌الاسلام والمسلمین مرحمنشان علییین آشیان الحاج سید علی‌محمد وزیری قدس سرہ

آندم از جور فلك شد نور روی تو نهان
رفتی از دار جهان شد رخنه‌ای در دین عیان
نو نهالانی بهمت پروریدی خوش بیان
تا بیاند دین جدت در زمانه جاودان
تا که حکم آن عیان سازی بنزد مردمان
نبوی آسوده یکدم تاکه رفتی در جنان
تسليت گوییم ز داغت حضرت صاحب زمان
در جهان بودی تو رهبر بر تمام شیعیان
گفتمش با اشک ریزان سال فوتش را بخوان
روح ای گردید بجهت هم‌جوار مؤمنان

۱۳۵۶

چونکه بودی حامی من تاکه بودی درجهان

از غم آتش زدی اندر قلوب شیعیان
سید والا نسب ای حجۃ‌الاسلام یزد
رهنمای خلق بودی هر زمان از بهر دین
بهر این دین میکشیدی روز و شب زحمت بعشق
چند خوردی خون دل از بهر قرآن مجید
شعله عشق دیانت داشتی در دل بسی
ای (وزیری) ای یگانه حامی دین مبین
ای سر و سردار دین فرزند ختم المرسلین
چون خردمندی ز من پرسش نموداز رحلتش
سال خورشیدی طلب کن پس بخوان تاریخ آن
نور چشمش (لطف) دارد این زمان بطبع من

از : آقای حاج ابوالقاسم حاج لطفعلیان
عضو انجمن ادبی یزد

شیفا بخشش دلها

آنکه در خاک سیه مدفون است
همه دلها زغمش پر خون است
بیت فوق را آقای وفائی سروده و از آقای نادم خواسته‌اند تا
غزلی در این باره بسرایند و نامبرده نیز بشرح زیر سروده

همه دلها زغمش پرخون است
مهر رخشندۀ این گردون است
که کنون زیر زمین مدفون است
زر نابست و در مکنون است
که شفا بخش دل محزون است
دل بی مهر علی مجنون است
که تناضای وی این مضمون است
نادم ما سینتش موزون است

آنکه در خاک سیه مدفون است
مه تابان سپهر ادب است
این همان گنج گرانایه ماست
گوهر بحر معارف همه اوست
بس سر تربت پاکش بشین
در دلش مهر علی باشد و آل
از وفائی نتوان یاد نکرد
هرچه در وصف وزیری بسرود

«غم بر غم ما افزود»

شادی ز میان رفت و اندوه و فغان آمد
زهrai حزین غمگین در شور و نوا حیدر
وانگله بجنان سرزد آن تازه گل رعنا
و آن سرکه ندارد عشق آیا چه ثمر دارد
خود از غم‌دنیا رست غم بر غم ما افزود
کو را بجهان کمتر مانند و نظیری بود

چون ماه جمادی شد ماتم بجهان آمد
مرد و زن از این ماتم در آه و فغان یکسر
از گلشن دین افتاد نخل دگری از پا
هر بلبل خوشخوانی یک عشق بسر دارد
در پنج جمادی چون گفتی ز جهان بدرود
از موسوی این اشعار از هجر وزیری بود

از : آقای سید علی اصغر موسوی
خور و بیابانک (محصل علوم دینی بزد)

« جنایز و مهر زن مهر است ایدوست »
« محبت مغز باشد ما بقی پوست »
« در آن خانه که نبود مهربانی »
« جهنم زار و نامش زندگانی »

استقبال جمعی از شعراء از ایيات فوق که بواسیله
« حضرت حجۃ الاسلام وزیری رحمۃ اللہ علیہ »
در مورد مهر و محبت سروید شده

«جهاز و مهر زن مهر است ایدوست»
«محبت مغز باشد ما بقی پوست»
«در آن خانه که نبود مهربانی»
«جهنم زار و نامش زندگانی»

استقبال از اشعار فوق
«اثر طبع آقای ثابتی اشرف»

صداق و طلاق

اسام و مظہر یکتا پرستی
فرا گیرد بهشت عشق را تب
در دنیای غم از پایه بسته
دل آدم در این دنیا نگیرد
شکوفان شدگلی در نقش انسان
جهان گشت از سکوتی سردبیدار
نبود آنروز نامی از طلاقی
نه آدم خواست از حوا جهازی
میان مردو زن دیواری آنروز
شده بیر پایه ایمان پیاده
ابر مرد زمان آن نیک فرجام
محبت مغز باشد مابقی پوست
جهنم زار و نامش زندگانی

کین نقاش بی همتای هستی
جهان تا گردد از شادی لبالب
شود سد سکوت از بن شکسته
بهشت زندگی سامان پذیرد
به حوا داد خلاق جهان جان
نخستین زوج خلقت شد پدیدار
نبود آنروز دعوای صداقی
نه حوا داشت از آدم نیازی
نبود از سیم وزر آثاری آنروز
اساس اجتماع و خانواده
چه خوش گفتا وزیری مردانسلام
جهاز و مهر زن مهر است ایدوست
در آن خانه که نبود مهربانی

«جهاز و مهر زن مهر است ایدوست»
 «محبت مغز باشد ما بقی پوست»
 «در آن خانه که نبود مهربانی»
 «جهنم زار و نامش زندگانی»

استقبال از اشعار فوق
 «اثر طبع آقای ادیب یزدی»

گل سوری

گلی صد طنز گلهای جهان زن
 بود این گل همیشه خرم و خش
 زدل یاد و فایش کی توان برد
 بدزک عشق و برنائی شوی شاد
 گل برنائی آن روی عاطر
 بیانگ چه مردان انند گلهای
 ورا تقوا و عصمت آبروی است
 بری از عصمت وصدق وصفای است
 و گر در حسن و زیبائی بود فرد
 یقین میدان که دور از این گروه است
 برد خاطر ز اهواه وز تسویل
 پسرهای حریص سیم و گوهر
 پسرها هم اثاث الیت ببعد
 فراهم کردن آن هست دشوار
 فتد هر ساله امر خیر تأخیر
 پسر مردی سی و نه ساله گشته
 چنان مهربانی پسرنی کرده تحصیل
 خراب آذرا بروی شاخه بینند
 شود پژمرده و ریزد سر انجام
 زکهنه این حقیقت مانده جاهل
 نه پول و گوهر و مال و جمال است
 چه ارزد؟ گردو میلیون شجھیز است
 وزیری آنکه در هر فضل بد فرد
 محبت مغز باشد مابقی پوست
 جهنم زار نامش زندگانی

بود خوان طبیعت را نمک زن
 گرآن گل در بهاران است دلکش
 گل روی زن ار پیریش پژمرد
 کنی چون مهربانیهای او یاد
 تو گوئی بشکند در غ خاطر
 زنان با وفا وبامهر و زیبا
 زنی گر اندکی هم زشت روی است
 ولیک آن زن که بی مهر و فای است
 بود آن زن بلای و آفت مرد
 هر آن زن عاقل و دانش پژوه است
 زنان پا که اکثر کرده تحصیل
 گروهی دختران طالب زر
 بخواهند از جوانان مهر بیحمد
 چو آن مهربانیه است بسیار
 چو نگشاید گره زین کار تدبیر
 که ناگه سن زن از سی گذشته
 نه آن دختر جهیزش گشته تکمیل
 هر آن میوه که وقت خود نچینند
 گل سوری نچینی گر بهنگام
 برده مال دنیا هر دو را دل
 بهای آدمی فضل و کمال است
 چو زن را نی عفاف و نی تمیز است
 (ادیبا) گفته بس خوش آن نکو مرد
 جهازو مهر زن مهر است ایدوست
 در آن خانه که نبود مهربانی

«جهاز و مهر زن مهر است ایدوست»
 «محبت مغز باشد مابقی پوست»
 «در آن خانه کسه نبود مهربانی»
 «جهنم زار و نامش زندگانی»

استقبال از اشعار فوق
 اثر طبع آقای احمد عسکر شاهی

«یادگار وزیری»

<p>که شمع مخلف اهل ادب اوست اگر تکشیر بنمائی چه نیکوست که از عطرش فضاهماواره خوشبوست محبت مغز باشد مابقی پوست جهنم زار و نامش زندگانی زن بدخلق یا مردی که بدخوست</p>	<p>تقاضا کرد از چاکر یکی دوست دویتی کز وزیری یادگار است همان شعری که گاه عقد میخواند جهاز و مهر زن مهر است ایدوست در آن خانه که نبود مهربانی بمیرد به بود در نزد محبوب</p>
---	---

استقبال از اشعار فوق
 «اثر طبع آقای استاد علی اکبر حافظی»

نقشی بدلها

<p>پی تحصیل آن باشای جهان دوست که از دولت نکوتر نام نیکوست که سیم وزرکسان را بر کند پوست غلام همت آنم که خوش خوست بگو با اهل عالم اینک ایدوست نبودش جز محبت در رگ و پوست تعالی الله که نامی راچه نیروست همانا زیب بخش جاودان اوست روان پر فتوح او سخن گوست که با ارواح نیکان هم ترازوست</p>	<p>ز هر چیزی نکوتر نام نیکوست ندارد دیده صاحبدل بدولت بزرگان را نظر بر سیم و زرنیست رخلق و خوی خوش قومی عزیز ند عبادت از وزیری باید آموخت نبودش جز بکار خیر اقدام زده نقشی بدلها نام نیکش چو عمر عاشق حق جاودانیست زهی فرخنده آثاری که تا حشر درود حافظی بر روح پاکش</p>
--	---

«جهاز و مهر زن مهر است ایدوست»
«محبت مغز باشد ما بقی پوست»
«در آن خانه که نبود مهربانی»
«جهنم زار و نامش زندگانی»

استقبال از اشعار فوق
اثر طبع آقای عباس آخوندا
(نادم)

«بهای گوهر»

مکن اصرار انسدر مهر دختر
مگر دردانه آورده ببازار
بهای گوهر خود را تو مشکن
کلام نفر و در بار وزیری
محبت مغز باشد ما بقی پوست
کسه با اجداد پاکش باد مجشور
جهنم زار و نامش زندگانی
که لطف از طبع او بنمود درخواست

نصیحت گوش کن ای جان مادر
مخواه از بهر دختر مهر بسیار
و یا سوداگر بازاری ای زن
یکنی بشنو ز گفتار وزیری
جهاز و مهر زن مهر است ایدوست
چنین گوید همان مرحوم مغفور
در آن خانه که نبود مهربانی
از آن نادم باستقبال وی خاست

استقبال از اشعار فوق
اثر طبع آقای سید محمد حسینی زاده
کارمند کارخانه درخشان یزد

«نگین انگشت رو ایمان»

نباشد غیر ایمان و محبت
به از فرش و اثاث و زینت و زر
کهداری همسری را همسرش دوست
به زوجین جوان تا وقت پیری

جهاز دختران نیک سیرت
وفا و مهر پیش چشم شوهر
بجای مهر زنها مهر نیکوست
که فرمود آیة الله وزیری

«جهاز و مهر زن مهر است ایدوست»
 «محبت مغز باشد مابقی پوست»
 «در آن خانه که نبود مهربانی»
 «جهنم زار و نامش زندگانی»

محبت مغز باشد ما بقی پوست
 که در انگشت رایمان نگین است
 یگانه گوهر بحر معانی
 (در آن خانه که نبود مهربانی)
 جهنم زار و نامش زندگانی)
 نخواهد رفت تا جاندارد از یاد
 (جهاز و مهر زن مهر است ایدوست
 کلام او کلام راستین است
 سپس فرمود مرد آسمانی
 حسینی را بیان نفر امتاد

استكمال از اشعار فوق
 اثر طبع آقای کاظم احرامیان پور
 کارمند پست استان یزد

«کثوت مهر»

چرا تنها بدی بر نای زن دوست
 فروشنده مردم بی عقل حالا
 پس بگرفتن مهرند امر روز
 ز وصلت روگردان گشته و قهر
 اگر جای دو رنگی بود رافت
 جوان را کسی ز عقد پرهیز بودی
 در آن شعری که میباشد چو صد گنج
 محبت مغز باشد ما بقی پوست)
 (در آن خانه که نبود مهربانی)
 جهنم زار و نامش زندگانی)
 در این مقوله‌ها بهتر سرو دی
 اگر (کاظم) روان آزاد بودی

«جهاز و مهر زن مهر است ایدوست»
 «محبت مخز باشد مابقی پوست»
 «در آن خانه که نبود مهربانی»
 «جهنم زار و نامش زندگانی»

استقبال از اشعار فوق
اثر طبع آقای محمود مضطربزاده

«نوای مهربانی»

چرا خاوش بنشستی بگلزار
 که جان را تازه گردد زندگانی
 کز آن گردد مشام جان معطر
 که باشد در جهان کام تو شیرین
 که گردی فارغ از اندوه و محنت
 وزآن وصلت پشممانی نبینی
 نباش اندر بی مهر و چهازش
 نیارد جز سعادت از برایت
 سخن کوتاه بنمای از کم و بیش
 نخواهی و نگیری مهر بسیار
 بگیر از راه عقل خویش تصمیم
 بگوییم تا که از آن پند گیری
 که رحمت بر روان پاک او باد
 محبت مخز و باقی جملگی پوست
 جهنم زار و نامش زندگانی
 محبت پیشه خود ساز یکسر

ala ai bilmil shor yide zar
 bia serken noai mherbani
 z gllzar mhabit nisit xoshter
 mhabit piyseh kbn ai yar dyrin
 roan khod biyarai az mhabit
 cho xwahi hmsri ra br gzrini
 nshir kbn br nehad o qلب پاکش
 cho basd mherban zin dr sraiat
 nshwahi g prieshani o tshawish
 tra gowim sexn ai mrd hoshiyar
 ke xwshbixti nbaasd dr zro seym
 bi�اطر آمدم شعر وزیری
 چنین میگفت زآن طبع خدا داد
 چهازو مهرزن مهر است ایدوست
 در آن خانه که نبود مهربانی
 سخن کوتاه کن محمود و بگذر

«جهاز و مهر زن مهر است ایدوست»
«محبت مغز باشد مابقی پسونت»
«در آن خانه که نبود مهربانی»
«جهنم زار و نامش زندگانی»

استقبال از اشعار فوق
اثر طبع ستوانیکم باز نشسته
صغر علی فلاح

(چراغ زندگانی)

بعنوان وفا و مهربانی
تو نیکی کن در این دنیای فانی
به رجائی عزیز جاودانی
که زن باشد چراغ زندگانی
نماید تربیت نو باوگانی
سزاوار است تا قدرش بدانی
گلی خوشنگ وبو در گلستانی
همیشه خرم و شادان بمانی
نباشد هیچ به از شادمانی
عمل کردی تو حکم آسمانی
محبت کن همیشه کامرانی
سزاوار است از وی قدر دانی
جهنم زار و نامش زندگانی)
نکوکاری بکن تا میتوانی

دهم پندی ترا گر نکته دانی
محبت هر که دارد رستگار است
تو ای انسان اگر داری محبت
بویژه زن برای شوی و فرزند
وفا و مهر زن هر جا که باشد
زن و مهرو وفا گرداشتی تو
توای فرخنده زن چون باوفائی
فرح زادی فرح بخشی فرحتاز
نباشد هیچ بهتر از محبت
اگر داری وفا در عهد و پیمان
محبت هر کجا نبود صفا نیست
چه نیکو گفت مرحوم وزیری
(در آن خانه که نبود مهربانی
بیادش گفت کای فلاح یزدی

استقبال از اشعار فوق
اثر طبع آقای مختار باغشاهی

(گلهای بهاری)

جهاز و مهر زن را کم نمائید
مگر سودا گرو گوهر فروشنند

شما که پیرو دین خدائید
چرا دختر به سیم وزر فروشنند

«جهاز و مهر زن مهر است ایدوست»
 «محبت مغز باشد مابقی پوست»
 «در آن خانه که نبود مهربانی»
 «جهنم زار و نامش زندگانی»

درون خانه ها ماندند تنها
 شود نوکرخدائی سخت و دشوار
 از آنها کس نکردی خواستگاری
 از آنها احمقان کردند پرهیز
 زنسل مردمانی عاقل و پاک
 همه ثابت قدم در عهد و پیمان
 بزیبائی چو قرص ماه بودند
 پسرهارا دل از این غصه خون شد
 همه ترک زناشوئی نمودند
 که عالم بود و اعظ هم سخنان
 که باشد چون عسل شیرین و هم نفر
 توهم باشوق بشنوای برادر
 محبت مغز باشد مابقی پوست
 جهنم زار و نامش زندگانی
 بروح آن ادیب نفر گفتار

هزاران دختران ماه سیما
 جهازو مهر زن چون گشت بسیار
 همه زیبا چو گلهای بهاری
 جهاز جملگی چون بود ناچیز
 پسرهائی زرنگ و خوب و چالاک
 همه دارای عقل و دین و ایمان
 همه زندوست وزن خواه بودند
 ولی چون مهر دخترها فزون شد
 چو قادر بهر مهریه نبودند
 (وزیری) افتخار یزد و ایران
 دو بیت شعر پند آمیز پر مغز
 از او بیانی بسود تا روز محشر
 جهازو مهر زن مهر است ایدوست
 در آن خانه که نبود مهربانی
 درود با غشاہی دل افکار

استقبال از اشعار فوق
اثر طبع مؤلف آقای لطفعلیان (اطف)

فراده یکدمی تو گوش ایدوست
 مکن سختی زمهرش بس که نیکوست
 که مهر زن همان مهر است ایدوست
 جهنم زار و نامش زندگانی
 که مهر او فزون گردد بشوهر
 کجا روزامر شوهر میگذارد
 محبت دست آرجز این رهی نیست
 بماند او زامر شو بغفلت

ز تودارم نصیحت بس که نیکوست
 بهنگام نکاح دختر خود
 چنین فرمود مولانا وزیری
 در آن خانه که نبود مهربانی
 شنو از لطف و کم کن مهر دختر
 اگر که مال دنیا دوست دارد
 مقام زوج و همسر سرسی نیست
 اگر محروم باشد زن زالفت

بخش سوم

چند نمونه از اعلامیه‌ها
و مقالات منتشره

اعلامیه‌ای که هنگام ارتحال حجۃ‌الاسلام وزیری قدس سره

از طرف هیئت حامیان مسجد جامع یزد منتشر شده

اذمات العالم ثلمہ فی الاسلام لایسدنها شیئی

حضرت حجۃ‌الاسلام و المسلمین آقای حاج سید علی‌محمد وزیری مظہر افتخار، سر نفر ازی یزد، عالم ربانی با صفات انسانی، روحانی عالی‌قدر و کم نظیر و ادب پرور پاک‌ضمیر، کسیکه نمونه خون پیغمبر خاتم در عروقش جوش میزد و نشانه خوی ائمه اطهار از وجودش آشکار بود آنکه عمری را در راه آسایش اجتماع و توسعه فرهنگ و خدمت بدین میان اسلام و ترویج شریعت حضرت خیر الانام صرف کرد سرانجام در ساعت ۸/۵ بعد از ظهر روز شنبه سوم اردیبهشت ماه ۱۳۹۶ برابر با چهارم جمادی الاول ۱۳۹۷ هجری قمری دعوت حق را لبیک اجابت گفت و دار فانی واوداع کرد و بدیار باقی شناخت و باقدان خود همشهربیان را ماتمزرده و عزادار و عموم برادران ایمانی خویش را سوگوار و داغدار ساخت.

بی نظیر شاخص گلی که هر مشامی را با بوی خود معطر می‌ساخت شکست و پر پر شد و با آنکه از خاطرها محو نغواهد شد بعض افسانی خود خاتمه داد.

اعضاء هیئت حامیان مسجد جمعه یزد که میرپرست معظم خود را از دست داده‌اند با دلی خوبیار و چشمی اشکبار با جداد طاهرین این سید بزرگوار و شخصیت عالی‌قدر و جامعه روحانیت و عموم مسلمین و برادران ایمانی و اعضاء محترم کتابخانه وزیری و انجمن ادبی کتابخانه وزیری و جامعه تعلیمات اسلامی و هم چنین فامیل معظم و بازماندگان آن فقید سعید تسلیت و تعزیت گفته و با اطلاع میرساند مجلس ختمی از ساعت ۸ صبح روز دوشنبه ششم جمادی الاول ۱۳۹۷ از طرف

خاندان آنرجمون مغفور در مسجد جامع کبیر یزد و از ساعت ۸ صبح روز سه شنبه ۷ جمادی الاول ۹۷ در مسجد پر خوردار از طرف حضرت حجۃ الاسلام آقای حیدری و از ساعت ۸ صبح روز جمعه ۹ اردیبهشت ۱۳۶
برابر با دهم جمادی الاول ۹۷ از طرف این هیئت در مسجد جامع کبیر
برگزار میگردد

شرکت برادران ایمانی و قرانت فاتحه‌ای در مجالس منعقده در عین حال که نشانه قدردانی خیرمندان و پاکدلان از خدمات صادقانه آن یگانه دوران میباشد موجبات شادی روح این فرزند موسی بن جعفر (ع) را نیز فراهم خواهد ساخت

هیئت حامیان مسجد جامع یزد

اعلامیه‌ای که از طرف محصلین یزدی علوم دینی حوزه

علمیه قم در بلده مقدسه مذکور منتشر شده

ضایعه‌ای بزرگ

در گذشت خطیب معظم و واعظ محترم حضرت مستطاب حجۃ
الاسلام والمسلمین جناب آقای حاج سید علی‌محمد وزیری اعلی‌الله
مقامه، جامعه روحانیت استان یزد را با فقدان یکی از پر سابقه ترین
خدمتگذاران بساحت مقدس دین و بهترین مدافعان حریم باعظمت حضرت
ولی‌عصر ارواحنا فداء روپرورد ساخت. آسمان فضل و ادب را از وجود
ستاره‌ای فروزان خالی نمود، قلبی عطوف و پر محبت از طیش ایستاد،
هاله‌ای از تأثیر و اندوه فضای شهر را فرا گرفت و ... عزای عمومی
اعلام شد.

معضم له بدون مبالغه در تجدید حیات حوزه علمیه یزد
پژوهش طلاب علوم دینی، تقویت مراکز علمی، سروسامان دادن به جامع
مذهبی، تحکیم مبانی اخلاقی، ایجاد مؤسسات تربیتی و فرهنگی، نشر
آثار اسلامی و تأسیس کتابخانه وزیری، نقشی بس مهم را بعده داشت
و در تمام این قسمتها آثاری پر ارج از خود بیادگار گذاشت. آن روحانی
بزرگوار عمر پر برکت خودرا در راه تبلیغ اسلام و قرآن و تعلیم شعائر
دین، دستگیری از ضعنا و مستمندان و مبارزه با اقدامات تبهکاران و فرق
ضاله بیان رسانید. در رأس جامعه مبلغین شهرستان یزد انجام وظیفه
کرد و در این راه از تایید مراجع عظام و فقهای بزرگ عصر خویش

همواره برخوردار بود.

فسلام عليه يوم ولدو يوم مات و يوم يبعث حيأ

برای بزرگداشت مقام علم و تقوی و پاس حق شناسی خدمات ارزنده آن مرحوم ، ضمن عرض تسلیت به پیشگاه حضرت بقیة الله عجل الله تعالی فرجه ، شب چهار شنبه هشتم جمادی الاولی ۹۷ بعداز نماز مغرب و عشاء مجلسی باشکوه در مسجد امام علیه السلام برگزار میشود ، شرکت علماء اعلام و فضلاء گرام و طلاب علوم دینی و بازرسانان محترم و سایر طبقات در این مجلس موجب خوشنودی خداوند و تشکر و امتنان ما خواهد بود .

محصاین یزدی حوزه علمیه قم

اعلامیه‌ای که از طرف جامعه سخنوران مذهبی یزد

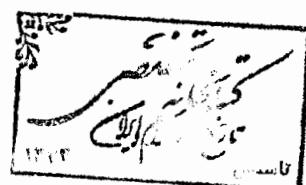
منتشر شده

بنای آنکه با آفرینش بما نعمت بیان ارزانی داشت

از بهترین راههایی که میتوان به عمق جان یک ملت با همه خصوصیتهای پرورشی - اخلاقی - مذهبی - سیاسی و اجتماعی آن ملت پی برد راه شناسائی فرهنگی آن ملت است .

و این رسالت بزرگی است بدوش تاریخ زمانها و اصولاً فلسفه تاریخ و تحلیل تاریخی اقوام مختلف . فرهنگها در طول زمانها ساخته میشوند و بصورت یک انرژی فشرده‌ای در اختیار نسل‌های بعد قرار میگیرند انرژی که میتواند در طول مسیر زندگی فردی یا افرادی تا پایان راه پاریشان کند . یعنی میتواند در میان قوم و جمعیتی « هدف » بیافریند و « جهت » عرضه کند و میدانیم که تنها در انتخاب صحیح راه حرکتی ، آنچه که بعنوان ضروری ترین و اولیه ترین امر تلقی میشود همان « هدف » و « جهت » است .

و باز با اندک مطالعه‌ای به این واقعیت میرسیم که در هر زمانی فرزندان خاص زمان توانسته‌اند که به این کلید بزرگ و رمز مازنده دست یابند . انسانهایی پیدا شده و توانسته‌اند که عربان و مجرد از هر علقه و علاقه‌ای آنچنان گسترده و پر تلاش پیرامون مسائل مختلف و راههای عملی و اجتماعی خود فکر کنند و تصمیم بگیرند که تا آینده‌ها از آن افق روشن بهره میگیرند . انسانهایی پیدا شده و توانسته‌اند که با کشف رابطه صحیح و پیوند مناسب انسان و مکتب ، انسان و مذهب ، نیروی عظیم فرهنگی را در استخدام بگیرند و از آن برای اوج و تعالی

افکار ملتshan قدرت بسازند . انسانهائی پیدا شده و توانسته‌اند که از لحظات عمر و ذرات وجود و از هر جمله حرف و از تکان هر حرکت و از هر شوری و هر عشقی و هر علاوه‌ای بنفع خواستهای پر همتshan در اجرای همان وظینه سنگین و تحقق همان رسالت سازنده استفاده کنند .
و ما می‌گوئیم هدبال همه آنها :

انسانی پیدا شد و توانست که در تحکیم این چیز و استخدام
این انرژی بزرگ یعنی تحلیل رابطه انسان و مذهب ، انسان و فرهنگ ،
و مذهب و فرهنگ ، به موقیتهای شایانی برسد و در سایه این کشف
بزرگ که از وجود سرآپا ایمان و تلاش و امیدش مشاه داشت قدمهای
پر ارجی در زمینه‌های مختلف اجتماعی بردارد .
به پدرانمان بالخلوص و تحرک ، درس مجاهدت ، تقوی ، شور ، همت ،
یاری و پاکی بیاموزد .

به مادرانمان درس عفت ، وفا ، مسئولیت و تربیت عرضه کند .
به فرزندانمان درس آموزش ، صنا ، تلاش - صعود - عبادت و معراج
عنوان نماید .

به جامعه‌امان درس‌همدردی - پکرنگی خودسازی - جهاد - رضا - صداقت
امانت دین باوری و فرهنگ دوستی باز گوید .
به فرهنگ دوستانمان کتاب - علم - خدمت - رسالت - تحقیق ارشاد و
زندگی عملی بپخشد .

به مؤمنینمان مسجد ، محراب - نماز - قبله - سامان و نیاز عطا کند .
و به هر حاجتمندی در خور قدرتش اجابت و به هر دردمندی لا اقلش «آه»
و به هر حیاتمندی باشکوهش «نور» و به روحانیتش همت و به سیاستش خدمت .
آری او بود که در همه جبهه‌ها تلاشگر بود . تلاشگری پر ایمان .
دروド پروان پاکش و امید ما از پیشگاه خداوندگار ادامه راهش .

جامعه گویندگان مذهبی این شهر نیز از اینکه این عنصر واقعی منبر

«حجۃ‌الاسلام وزیری»

را از دست داده ساخت داغدار است.

و برای عرض تسلیت به پیشگاه صاحب منبر رسول خدا (ص) و
جانشینان پاکش بویژه یگانه امید پسر «حضرت مهدی عج»
و گرامی داشتن خدمات آن فقید سعید مجلس بادبودی صبح شنبه
یازدهم جمادی الاولی ۱۳۹۷ - دهم اردیبهشت ماه در مسجد روضه
محمدیه بر پا میدارد.

شرکت عموم طبقات نشانه همگامی با این هدف خواهد بود.

جامعه سخنوران مذهبی یزد

نقل از شماره ۱۰۶۵ روزنامه ملک
بقلم آقای حسینعلی صبور دبیر ادبیات

مرد «مردستان» دیار ما در گذشت

خبر ناگهان در شهر پیچید و شهر را از جا کند و مردم را در غمی جانکاه فربود او ، مرد مردستان دیارما . آنکه پر تلاش و نیکاندیش و بزرگمردی وارسته و دانا و تو انا بود مردم از جان و دل به او عشق می ورزیدند و تشییع پر شکوهش دلیلی بر اثبات این مدعاست که حاج سید علی‌محمد وزیری در دلها جا داشت ، آثار و مآثر جاودانه و گرانقدر شن بزرگترین باقیات وصالحاتی است که از او بجامانده است . کتابخانه وزیری وابسته به آستان قدس رضوی ، مسجد جامع یزد ، مدارس متعدد تا سطح دبیرستان و دهها و صدها آثار خیر دیگر که از این وارسته مرد پاکباز در شهر ما نگین های ماندنی انگشتی دانش و بیشن اند خود بزرگترین گواه بر اینند که او همه عمر را در غم خواری و مدد کاری و ترویج معارف انسانی و اسلامی و تزکیه روانها بسر آورد و خوش بسعادت آنانکه این چنین محیوب و ارجمند زیست نمایند . و این چنین نیک نام و نیک فرجام بدیار ابدیت رهسپار گردند .

با او سالها دمساز بودم ، از محفلش و از فیض حضورش استفاده بردم هر هفته یک شببه را به امید تشکیل انجمن پیایان می رساندم و شب هنگام که افتخار رسیدن به حضورش را می یافتم بی خودانه بدست بوسش

می شناقتم صورتم را می بوسید و بمناسبت شعری می خواند که از همان نیخستین دقایق همه را به وجود می آورد و گرمی میداد سالها این چنین گوئی با او زیستم. او سالها تا آخرین روزهای واپسین حیات انجمن مذکور را بر پا میداشت در کتابخانه ایکه با خون دل ساخته و پرداخته بود در اطاق انجمن مشتاقانه حضور می یافت چه آن زمان که حال و هوائی داشت و چه در سالهای اخیر که کهولت رنجش میداد دمی از غم کتاب و کتابخانه و آنچه بدان وابستگی داشت فارغ نبود و از روح بزرگش خستگی ناپذیر از تلاش باز نمی ایستاد.

اما . وا اسفا که از پا افتاد و افتادنش نیز مردانه بود نه کسی را رنجی داد و نه خود رنجی کشید خدایش بیامرزد که مرد مرستان دیار ما بود و جایش تا ابد خالیست به روح پر فتوحش درود می فرستیم و مصیبت جانکاه در گذشتیش را به همه انسانها تسلیت می گوییم .

اعلامیه و تصویری که بمناسبت چهلمین روز درگذشت
فقید سعید تحت عنوان « ستاره‌ای در آسمان کویر می‌سوزد »
از طوف جامعه تعلیمات اسلامی یزد منتشر شده

هدف هر چه ارزندتر ،
تلاش باید وسیعتر باشد ==

.....
روحانی فداکار ،
سازندۀ فرداهای بهتری است

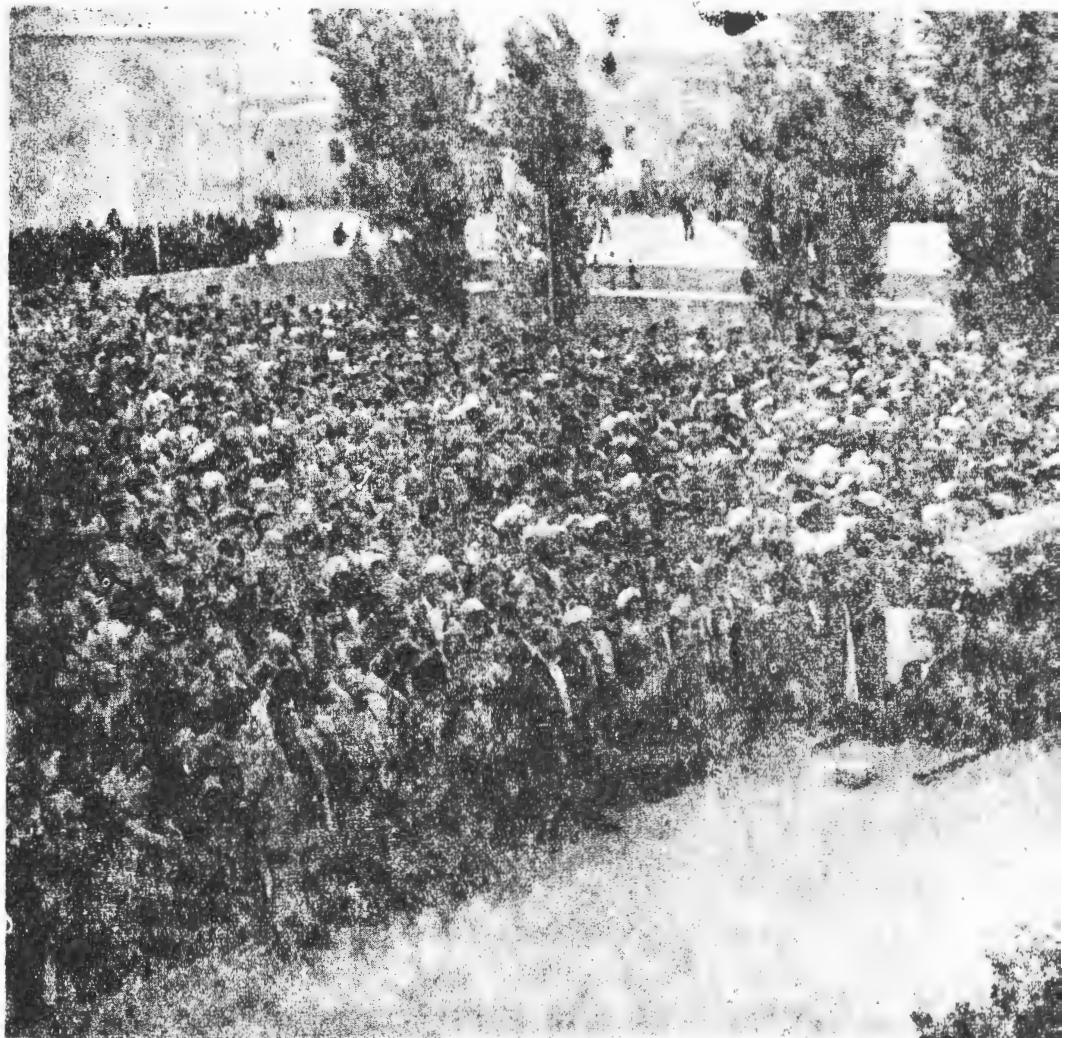
جامعه تعلیمات اسلامی یزد

از کجا

دلی برای هر دم هی تپید

تا بکجا میر ویم

دلها در غممش تپید

ای همسفر :

طلوع آرمان خواهی در نسل بشر ساخته‌ای درخشان دارد و همیشه معلمین جامعه بوده‌اند که با خوش‌سیرتی در کلاس آموزش زندگی عمال درس تکامل و پویائی بازگفته‌اند.

و دیدی و دیدیم که اگر وجودی برمجوری منظم و مبنائی مستحبکم بچرخد، شعاع چرخمش تا دیر پاهای میتواند با پوشش خود قلوبی را به آگاهی برساند و به تاریکیخانه زندگیشان نور پاکدلی و انسان دوستی ببخشد.

ای همسفر :

شانه بشانه چرخهای سنگین صنعت اگر قدرت مدیریت و استقلال فکر در ماورای محدوده ماشین به انسان عطا نشود مسخ انسان در حریم یک «ابزارکار» امری انکار ناپذیر است و کدام مکتب است که بتواند با رفرمهای خاص اجتماعی و قوانین متقن و پویای خود، این ایده‌آل را به باورهای انسان القاء نماید؟ جز «مکتب اسلام» که با در نظر گرفتن دقایق خاص اجرائی حرکت تکاملی نسلهای «مؤمن» و «مسئول» خود را تضمین می‌نماید. و دیدی و دیدیم که اگر این ندا از حنجره‌ای عاشقانه بزآید، دلها را بدنبال خود می‌رباید و دستها را در پذیرش خود می‌گشاید و گامها را در پویش خود می‌گشاند. و چه عناصری پاک و انسان دوستانی صمیمی و فرهنگسازانی پرکار می‌پروراند. و سوسوه‌های امید آینده را در افقی بس نزدیک درخشان و پر فروز جلوه گر میدارد.

ای همسفر :

به سرمنزلی میرسیم که رسالت‌هایمان «اوچی» برپایداری و ابدیتمن می‌شوند. به سرمنزلی که حقیقتها چهره می‌کنند، چهره‌ها الگو می‌شوند، و تلاشها از دامان پاک زمان برای بارها و بارها متولد می‌گردند.

و دیدی و دیدیم که کمترین فریادهای در حلقه ای نمرد، که با صراحت ازدهان ها غریبو حیات آفرید، لحظه ای از عمر مان نماند که انگشت های منصفان بر دامن تاریخ آنها را به ثبت رساند .

و ارتعاشی از شیار مغزمان نجست که گامهای مشتاقان و مخلصان آنها را به درون «زندگی عملی اسلامی» پیوست .

ای همسفر :

زادگاه ما مشتی خاک تیره نیست که سر بر آن فرو نهاده ایم و دل بد و سپرده و سخت بدان پای بسته ایم ، که بستر گستردۀ زمان با همه تیزیابی و پرقدرتیش لانه انس ما و مهبط شور ماست .

و در و دیوار هستی گهواره جنبان شخصیت خاص اجتماعی ما در «کارآئی ها» و «خدمات هشتبی» که به نفع مظلومان و میحرّمان و ناگاهان جمعمان داشتند ایم .

و دیدی و دیدیم که اگر فردی در مسیر پر تلاش زندگیش به شانه های استوار مردمانش سرنهاد و از تپش های قلب دلربیانش حرکت یافت و از دگرگونی های نا بسامانش انقلاب یافت و از رنگ رفتگانش چهره افراحت و از آه درد مندانش آهنگ ساخت ، « مردم دیده آن دیار شد » .
و یاور هر شکستشان و مرهم هر زخمشان و خنده هر اشکشان .

و تو ای همسفر

دیدی و دیدیم که انسانی توانست نهال پر شمر خود را در باستان وجود چنان بارور کند که تا بود شمع افروخته شبستان فرهنگ سازان و خیر اندیشان و تلاشگران باشد و مایه امیدواران و زبان گویای مبلغان و نای پرقدرت پیامداران ،

و اینک نیز پشتوندای بر انجام هر رسالت و تأییدی بر تحقق هر خدمت

دیدیم که :

عزت اسلام را عزت خود پیرانست ، نه :

«عزت خود را عزت اسلام» ولذا در کسب هر عزت و افتخاری برای اسلام از هیچ امکانی در نمی‌گذرد و چون تشنه‌ای جان رسیده با همه وجود در جستجوی حیات خود و «دیگرانی» که خود را مسئول زنده سازی آنان میدانند تلاش می‌کند و :

«جاهدت فی سبیل الله حق جهاد»

در خور قدرتش جان میگیرد .

و دیدیم که :

چهل بار خورشید عمود وار بر مزار پر نورش گرمی داد و با هر شعاعش هزاران یاد خیر به ایمان توانا و همت والايش حواله کرد و هر کس بالحاطی ادای احترام و ابراز محبت نمود .

و ما نیز در صدد بودیم که در یادش اثری جامع و ارزشمند از قلم نیخیگان و محققان معاصرش منتشر و در اختیار علاقمندانش بگذاریم که این مهم با کوتاهی زمان به تعویق افتاد و لذا اینک به این پیام قناعت نموده و بار دیگر می‌گوئیم :

«حجۃ الاسلام وزیری» ره

تو دیگر ، تنها ، نیستی ، هر کس ما «تو» . هر کارمان جوابی به درس پر سوزو گدازت که مردانه وار بما آموختی و اینک نیز با «شکوهت بر صدر دیباچه» «ایمان و عمل» ادامه اش را از ما خواستی .

«روانت شاد و یادت گرامی باد»

نقل از شماره ۱۱۰۴ روزنامه ناصر

بقلم آقای امیر محمد اویسی (دبیر ادبیات)

وزیری، روحانی والاهم ربی که با مجاھدات
و خدمات پر ارزش فرهنگی و اجتماعی
بر شهر و همشهریان ما حقی فراموش ناشدنی
دارد.

ای چرخ فلک خرابی از کینه تست
بیداد گرسی عادت دیرینه تست
ای خاک اگر سینه تو بشکافند
بس گوهر قیمتی که در سینه تست

شب از نیمه گذشته بود، آنتاب رخشان بیهاری از تلو تلو و
درخشندگی باز ایستاده بود، شفق نیلگون چهره زیبای خود را از نظرها
پنهان نموده و خلاصه جنبش ستارگان نور افshan در پهندشت آسمان
بیکران همه جا را در بر گرفته بود، که ناگاه طپش قلب مرد وارسته از
حرکت باز ایستاد و سیمای نورانی بزرگمردی از دیار ما بخاموشی گرائید،
این شخصیت تابناک و این رادمرد با فرو داد حجۃ الاسلام (وزیری)
بود که با مرگ خویش قلوب فرد فرد مسلمانان را غرق در ماتمی بزرگ و
اندوهی متوجه ساخت، آری در ساعت ۸/۵ بعد از ظهر روز شنبه سوم
اردیبهشت ابر مردی چشم از جهان فرو بست که دنیاپی را در سوک مرگ
خویش فرو برد، پس بجاست اگر بگوییم:

بعد از تو خون چگونه نگریم جای اشک
هرگی که داغ بر دل خونین ما نهاد
مرحوم وزیری انسانی بود ب تمام معنی وارسته، بزرگمردی بود
بها کی فرشتگان آسمانی، مردی بود با تقوی، آدمی بود شریف و پاکنها،

فردی بود ثابت قدم و .....
بطوریکه در وصفش باید گفت :

« آنچه خوبان همه داشتند او به تنها بی داشت »

همچنین این نادره مرد روزگار ما براستی که دوستدار علم و دانش و تشنّه کسب معارف اسلامی بود و سخنوری توانا و خوش بیان محسوب میشد ، چنانکه در سراسر عمر پر خیر و پر کتش همواره مشتاقان خود را با بیانی گرم و دلنشیز مستقیم و مستقیض مینمود .

فقید سعید در تأسیس مدارس اسلامی از هیچگونه کوششی فروگذاری نکرد ، با بیانی شیرین و جذاب ثروتمندان خیراندیش را تشویق میکرد ، در اینگونه مدارس سرمایه گذاری نمایند ، تا فرزندان مام میهن در آنها به تحصیل بپردازنند و وجودشان برای جامعه مفید و مشر ثمر قرار گیرد ، اغراق نیست اگر بگوئیم تاکنون از مدارس اسلامی رمضانی ، افشار ، و سایر مدارس مشابه آن دهها دکتر و مهندس و معلم تحويل اجتماع کنونی گردیده اند ، بطورکلی همت و پشتکار مثال زدنی (وزیری) او را در شمار مردان موفق روزگار قرار داده بود و الحق که شعر معروف سعدی که فرموده است :

رسد آدمی بجایی که بجز خدا نیستند ..... بنگر که تا چه حد است مکان آدمیت درباره اش کاملا صادق است چرا که او با اعمال و رفتار خدا پسندانه اش به آنچنان مقام معنوی و بزرگی نائل گشت که کمتر کسی موفق به رسیدن باان گردیده است .

دیگر اقدام نیکوکارانه و کشمکش تلاش در احیاء و ابقاء بنای با عظمت مسجد جامع است که در سمت ریاست هیأت امناء مسجدی که رو بپیرانی میرفت مرمت و تعمیر نمود و مانع از خرابی آن شد بطوریکه امروزه مسجد جامع بصورت یکسی از زیباترین و باشکوهترین بناهای اسلامی درخشش فوق العاده چشم گیری دارد و نظر هر بیننده ای را بخود معطوف میدارد .

هچنین ایجاد کتابخانه بسیار بزرگ، مجهز و کم نظیر **وژیوی** که با کوشش‌های مجدانه و فعالیتهای همه جانبه این شیخیت کم نظر عالم اسلام بنیان گرفت از دیگر اقدامات مشعشعانه و خدمات صادقانه این عالم بزرگوار است.

(**وژیوی**) علاوه بر کارهای عام المنفعه هرگاه که فرصتی می‌یافتد شیفتگان اسلام و ارادتمندان خاندان عصمت و طهارت را با معنان جذاب و پرس شور و حالش میراب میکسرد و از فیوضات خود همه را بهره‌مند می‌ساخت.

بجاست که نام نامیش را برای همیشه‌گرامی داریم و بروان تابناکش درود فرستیم و در خاتمه از سعدی علیه‌الرحمه مدد‌گیریم که فرموده‌است:

دولت جاوید یافت هر که نکو نام زیست
کز عقبش ذکر او زنده کند فام را

لطفمن و پریو محمد ششم ملاح نبی وال احمد باش
روزی که روم سایی میزد ^{صلط} محتاج شفاعت محمد ششم

«برای حسن ختم»

اشعاری که ناشر (لطف) در ماههای
اخیر بمناسبت ولادت با سعادت
مولای متقيان و امير مؤمنان حضرت
علی بن ابيطالب (ع) و همچنین
میلاد مسعود دوازدهمین وصی خاتم
پیغمبران (ص) حضرت
حجۃ بن الحسن الشیعی عجل الله تعالیٰ فرجه الشریف سرو ۵۵۵ است
درج میگردد

بمناسبت روز تولد باسعادت حضرت نیر اعظم اسدالله الغالب علی بن ابی طالب سروده شده

عید مولود امام ما امیر المؤمنین است
چون ملائک همراه ما اندرین عشرت یقین است
وصفا او از قلعه دشمن بین قتیل المشرکین است
صاحب تیغ دو پیکر حامی دین مبین است
قاتل آن کفر مطلق کز سران قوم کین است
که فزو نتر از تمام طاعت روی زمین است
حضرت تیغ یداللهی چه او را بر جین است
چشم بگشایم بروی آنکه ختم المرء این است
نام او مشتق بقین از نام رب العالمین است
با چین جاه و جلالت همنشین قوم کین است
جای پیغمبر مکان امتنان خاصبین است
بارها فرمود بعد از من علیم جانشین است
رهنمای شیعیان و صاحب خلد بربین است
باور یوم نشور و هم انبیس واپسین است

ساقیا می دهد چشیدن سرور روی زمین است
می بردیزو باده را کن تو مهیا بهر عشرت
آنکه با انگشت سبابه دوتا کرد مرد قیس
زوج زهرای بتول و پیشوای اهل ایمان
رونمای اندر چلال خندق و بنگر که آنشه
گفت پیغمبر علی زد ضربتی دریوم خندق
یا برو ایندر نبرد خیربرو بنگر که مرحب
آنکه در حین ولادت چشم نگشودو بگفتا
نام وی باشد علی و نام حق اعلا و لیکن
آن قسم نارو جنت حلم را بنگر که روزی
آن یکی گوید ایا شاه ولایت گوشی ای گیر
این سخن را جمله بشنیدن از شخص پیغمبر
قاسم ارزاق مردم شافع روز جزا اوست
«لطف» دارد چشم امید از شهنشاهی که آنشه

بمناسبت روز قولد نیرو اعظم حضرت علی بن ایطالب و وقایع آن روز که اتفاق افتاد «

زانکه از شرق ولایت مرزد اینک ماهتاب
مه زمولود تو از خجلت نهان شد در مسحاب
مادر پر هیز کاران شد بمسجد با شتاب
تا شوم از رحمت بی متنهایت کامیاب
وز ملایک شد بلند آوازو کردندش خطاب
جلوه گرآید کنون آن رهنا چون در ثاب
آن شکاف از حکم یزدان گشت اندراحتجاب
تا بیارد او مسیح آن رهبر عالیجناب
باز شد اندرشکاف او بخود کرد این عتاب
زان قضایای الهی بود رمزی بی محاسب
که رسیدش چهارزن هریک بدی اندرتقاب
با زحال او دگر گون با کمال اضطراب
گوهری شد آشکارا همچو رخشان آفتاب
از وجودش بتپرستان تار ومار ودل کباب
دشمنان از یعن مولودش شدی در انقلاب
آنکه از فیض کمالش به رور شد شیخ و شاب
هست امیدش شود بر درگه او انتخاب

باده وحدت مرا ده تا شوم از آن خراب
فاطمه بنت اسد ای مادر شیر خدا
چونکه میلاد شهنشاه زمان آمد پدید
کی خدا آسان نما مولود مسعودم بن
بود او اندز معن گردید شق دیوار آن
شو درون کعبه تا آسان شود این وضع حمل
وارد کعبه چو شد آن بانوی اهل یقین
بوالعجب مریم برون شد زان مقام محترم
وحشتنی دروی پدید آمد که سقف آنکان
کین عجائب از کجا و من در اینجا بهر چیست
ناگهان از هوش رفت و شد بحال دیگری
دور او گرد آمدند وز طرب خندان شدند
چون بحال آمد پدید از لطف رب العالمین
نور رویش جمله شهرمکه را روشن نمود
پشت احمد هادی شرع محمد شد پدید
مظہر اوصاف یزدان وارث علم نبی
«لطف» از نور ولایت ذره ای گشتش نصیب

بنام نامی و اسم گرامی حضرت خاتم الوصایاء و بمناسبت روز تولد آنسو ور سروده شد

تولد شد امام عصر و آمد حين آن باران
جهانی پر ضیاء کرده ز خود همچون خور تابان
حکیمه ناظر آن بد بصیر نیمه شعبان
برای عسکری آن رهبر دین حجت منان
تلاؤت کن تو قدر و بین مقام حامی ایمان
به پنهانی کند یاری خرابیها کند عمران
بریزند اشک غم از دوری او جملگی حیران
بدیدارش تو عید آور بما از رافت و احسان
برون فرما غم دوری ایا ای خالق رحمان
الهی کن مهیا وصل آن شاهنشه دوران

دو رحمت آشکارا شد قبل حضرت یزدان
وصی مصطفی ختم امامان زاده زهرا
بود ابن حسن مام جنابش حضرت نرجس
نشاطو خرم و شادی از این میلاد شد ظاهر
چو در تردید آمد خواهر او عسکری فرمود
بود میلاد مسعودی که گرداونهان از چشم
شهنشاهی بود کز غیبت او عده مردم
خداآندا نما تعجیل در امر فرج از غیب
شده از بعد این غیبت دل ماها همه پر خون
بود ذکر فرج هر صبح و شب با چشم ترکارم

« الها لطف کن وصل جنابش را بما نزدیک »

« بحق حرمت هشت و چهارو کامل قرآن »

لطفاً درست فرموده سپس مطالعه شود

صفحه	سطر	نادرست	درست
ج	۱۰	بترتیب سابقه	بترتیب و سابقه
ج	۱۲	با اقدام	با قدم
د	۱۷	منارقه	منقاره
و	۱۶	مصرف	محروم
و	آخر	از او بیانات	از بیانات او
ز	۷	نقوی	نقی
ح	۳	تببلغ	تبليغ
ح	۶	حاميان تعمير	حاميان تعمير
ح	۲۲	گرديد	گردید
ط	۱۶	نيازى بشرح	نيازى بشرح
ط	۲۰	کليله	کليله
م	۲۴	تلاش ناپذير	تلاش ناپذیر
ق	۱۰	گوشه	گوشه
ق	۱۶	عواي ز لطف	عواي لطف
ق	۱۷	بودي ، در	بودی در
ر	۱۲	خاطره	خاطره
ر	۱۳	سايه	سایه
ر	۱۳	نقل	نقل
ر	۱۳	ورد زبان ما مردم است	ورد زبان مردم است
ر	۱۷	بدر برد	بدر بود
ر	۱۷	قمرى بود	قمری بود
ر	۲۲	و طريق	و طریق
ش	۱۵	ميخرانيم	میخواهیم
ت	۴	مقدارى	مقداری

صفحه	سطر	نادرست	درست
۱	۱۵	سیدعلی محمد ریاضی	سیدعلی محمد ریاضی دلکالشعرای آستانه مقدس حضرت مصطفی (ع)
۱	۲۰	مشل	مشکل
۲	۶	با جه	با چه
۲	۱۹	شهر فصل	شهر فضل
۲	۱۹	شهریادی	شهریاری
۲	آخر	نوچه گر	نوحد گر
۳	۲	دانس	دانش
۳	۷	استادان	اوستادان
۳	۱۶	نا آمد	تا آمد
۳	۱۸	آمد آندم	آمد آندم
۴	۲	امروز	امرور
۵	۶	مداح میبدی	احمد ذاکران میبدی
۶	۱۲	کسی	کس
۶	۱۹	از این	زین
۷	آخر	بهخوبی	بخوبی
۸	۳	چو نامی	چو نامش
۸	۸	دیگر	دگر
۸	۸	خانمای	خانمان
۸	۱۱	که عاجز میشود قیمت گزارش	که باشد همچو بحر بیکرانش
۸	۲۱	خسوت	خسوف
۸	۲۲	شدی در زیر	شدی زیر
۸	آخر	بناء	بنای
۸	آخر	بنیابان	بنیان
۹	۹	بارزر	بارور
۱۰	۴	بنال	منال
۱۱	۴	بمصدق اذامات عالم نداشت	اذامات عالم نه مصدق داشت

<u>درست</u>	<u>نادرست</u>	<u>سطو</u>	<u>صفحه</u>
فقیر	فقیر	۵	۱۱
مردم و نی از	مردم نی و از	۶	۱۲
مشتاق	مشستان	۱۰	۱۲
بران	برآن	۲۰	۱۲
جغد	چغد	۲	۱۳
دین	رین	۱۱	۱۳
علوم	علوم	۱۳	۱۳
نمایید	نمایند	۱۹	۱۳
شاه دین	شاهدین	۳	۱۵
وفاتش	وفا اش	۱۶	۱۵
هر مسجد	بر مسجد	۷	۱۶
نفر و با	نفر و و با	۹	۱۶
پیر و هم	پیر هم	۱۰	۱۶
رفت	زفت	۲	۱۷
الانهار	الانهام	۱۰	۱۸
مبین چه یاوری	مبین یاوری	۲۰	۱۹
احمد	احمدی	۸	۲۰
نکند	بکند	۱۵	۲۰
محفوظ	محفوظ	۴	۲۱
سر و چمن	سر و چمن	۵	۲۱
انتهاست	آنهاست	۲	۲۲
اینچنین	اینچنین	۱۳	۲۲
حقیقت	حقینت	۱۴	۲۲
با زبان	نا زبان	۲۲	۲۲
جان و جانان	جان و جان	۸	۲۳

صفحه	سطر	نادرست	درست
۲۳	۹	مرد	بود
۲۴	۲۱	شدگر	شد اگر
۲۵	۱۰	گذرد	طی شود
۲۵	۱۸	شناخت و در آنجا	شناخت در آنجا
۲۵	۲۲	بهر	بعر
۲۶	۱	تنها کتابخانه که از همتش بپا	معظم کتابخانه که از همتش بجاست
۲۹	۵	دوماتمش	در ماتمش
۲۹	۱۳	بنیم	بنیم
۳۰	۱۷	الاتام	الانام
۳۱	روانکاهد	ماقبل آخر	ماقبل آخر
۳۲	چه لذت	جه لذت	چه لذت
۳۳	بکشا	بکشای	بکشا
۳۳	۱۸	میمیرد	میمیرد
۳۳	نام یاد	نام یاد	نام او یاد
۳۴	۵	پیوسته	پیوسته
۳۴	۱۲	محمد	محمد
۳۵	۶	نشستی تو که	نشستی تو که
۳۵	۹	تشکیل صلوٰۃ جمعه داده بجامع	تشکیل صلوٰۃ معظمه جمعه که دادی
۳۵	۱۰	معظم	اعظم
۳۵	۱۵	کجرویا	کجر و یا
۳۵	۱۶	بخود گفت	بگفتا
۳۵	۲۱	زده‌اند صف	شده در صف
۳۵	۲۴	هست حاج	هست وزمین حاج

صفحه	سطر	نادرست	درست
۴۶	۱	اشعارات	اعشار
۴۶	۷	مبدهیم هر روز از دست سیدی و الاتبار	داده ایم از دست سیدی و الاتبار
۴۶	۱۰	سرعت حسن عمل از مردم این شهر رفت	سبت از باران خود بگرفت در حسن عمل
۴۶	۱۰	از فراق دوریت مhausen خلق این دیار	وز طفیل همتش شد زنده نام این دیار
۴۶	۱۱	حزن باشند	حزن و آنده
۴۶	۱۷	پاورانش	پاوران
۴۶	۱۹	دادی اکنون جان اگر در	دست شست از زندگانی چون ندای
		نیمه شب با قلب ها ک	حق شنید
۴۶	۱۹	لیک از در کلامت جانها کردی نثار	در هوای کوی جانان کرد چنان خود نثار
۳۷	۱	یکتا	یکتا
۴۷	۱۸	سال خورشیدی طلب کن پس بخوان	سال هجری را طلب کن پس بخوان
		با کسر ب	بخوان تاریخ آن
۴۷	۱۸	روح او گردید بجنت همچوار مؤمنان روح او بنگر بجنت همچوار عالمان	روح او گردید بجنت همچوار مؤمنان روح او بنگر بجنت همچوار عالمان
۴۷	۱۹	۱۳۵۶	۱۳۹۷
۴۲	۱۲	در رغ	در باغ
۴۲	۱۳	باوفا و با مهر	باوفا و مهر
۴۲	۱۳	جمردان انند	جان مردانند
۴۴	۲۳	که داری	که دارد
۴۵	۱۵	فروشنده مردم بی عقل حالا	فروشد آدم کم عقل حالا
۴۵	۱۷	رو گردان	روی گردان
۴۵	۱۹	و یا مهر و چهار ناچیز بودی	جهاز و مهر گر ناچیز بودی
۴۵	۱۹	جوان را کی ز عتمد پرهیز بودی	زمصلت را چه کس پرهیز بودی
۴۵	آخر	روان	زبان
۴۵	آخر	در این مقوله‌ها بهتر سرو دی	در این مبحث یسی بهتر سرو دی

صفحه	سطو	ناهرست	درست
۴۶	۱۴	پاکش	نازش
۴۸	۲۸	محبت دست آر جز این رهی نیست	محبت پیشه کن جز این رهی نیست
۵۰	۵	افتخار ، سرافرازی	افتخار و سرافرازی
۷۰	۷	جلال	جدال
۷۰	۱۱	بقین	یقین
۷۰	۱۲	تسخیم	قسیم

(۷۸)

